

LISINSKI
ARIOSO
GLAS ZA
LISINSKI
NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!

KONCERTNA DVORANA CONCERT HALL
LISINSKI
NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ INVALUABLE EXPERIENCE

FAUST OPERA GALA

Marjukka Tepponen SOPRAN

Diana Haller MEZZOSOPRAN

Paulo Ferreira TENOR

Lucio Gallo BARITON

Carlo Colombara BAS

Ville Matvejeff DIRIGENT

**Orkestar Hrvatskog narodnog kazališta
Ivana pl. Zajca u Rijeci**

Ponedjeljak, 14. studenoga 2016., u 19 i 30 sati

CHARLES-FRANÇOIS GOUNOD: *FAUST*

Me voici, duet Fausta i Mefista iz 1. čina

Solisti: **Paulo Ferreira**, tenor
Carlo Colombara, bas

O sainte médaille... Avant de quitter ces lieux, recitativ i arija Valentina iz 2. čina

Solist: **Lucio Gallo**, bariton

Salut, demeure chaste et pure, Faustova *cavatina* iz 3. čina

Solist: **Paulo Ferreira**, tenor

Faites-lui mes aveux, Siébelovi kupleti iz 3. čina

Solistica: **Diana Haller**, mezzosopran

O Dieu! que de bijoux... Ah! je ris de me voir si belle en ce miroir,

Margaretina arija o nakitu iz 3. čina

Solistica: **Marjukka Tepponen**, sopran

Il se fait tard... Laisse-moi, laisse-moi contempler ton visage,

duet Margarete i Fausta iz 4. čina

Solisti: **Marjukka Tepponen**, sopran
Paulo Ferreira, tenor

Vous qui faites l'endormie, Mefistova serenada iz 4. čina

Solist: **Carlo Colombara**, bas

Ecoute-moi bien Marguerite, arija Valentina iz 4. čina

Solist: **Lucio Gallo**, bariton

Oui, c'est toi que j'aime... Anges purs, anges radieux... Alerte, alerte, ou vous êtes perdus, finalni tercet Margarete, Fausta i Mefista iz 5. čina

Solisti: **Marjukka Tepponen**, sopran
Paulo Ferreira, tenor
Carlo Colombara, bas

***

OPERA GALA

WOLFGANG AMADEUS MOZART:

Don Ottavio, son morta! ... Or sai, chi l'onore,
recitativ i arija Donne Anne iz 1. čina opere *Don Giovanni*

Solistica: **Marjukka Tepponen**, sopran

GAETANO DONIZETTI:

Per questa fiamma indómita, arija Giovanne iz 2. čina opere *Anna Bolena*

Solistica: **Diana Haller**, mezzosopran

GIUSEPPE VERDI:

Il lacerato spirito, romanca Fiesca iz prologa opere *Simon Boccanegra*

Solist: **Carlo Colombara**, bas

GIUSEPPE VERDI:

Credo in un Dio crudel, arija Jaga iz 2. čina opere *Otello*

Solist: **Lucio Gallo**, bariton

GIACOMO PUCCINI:

Nessun dorma, arija Kalafa iz 3. čina opere *Turandot*

Solist: **Paulo Ferreira**, tenor

GIOACHINO ROSSINI:

Nacqui all'affanno e al pianto, arija Angeline iz 2. čina opere *Pepeljuga*

Solistica: **Diana Haller**, mezzosopran

La calunnia, arija Don Basilija iz 1. čina opere *Seviljski brijač*

Solist: **Carlo Colombara**, bas

UMBERTO GIORDANO:

Nemico della patria, Gérardov monolog iz 3. čina opere *Andrea Chénier*

Solist: **Lucio Gallo**, bariton

ALFREDO CATALANI:

Ebben, ne andrò lontana, arija Wally iz 1. čina opere *La Wally*

Solistica: **Marjukka Tepponen**, sopran

Marjukka Tepponen (1984., Finska), potječe iz glazbeničke obitelji, a glazbom se počinje baviti kao petogodišnjakinja, počevši učiti glasovir u rodnom Kuopiju. Deset godina poslije otkriva svoj glas i počinje učiti pjevanje na Konzervatoriju u Kuopiju, s Leilom Kilpinen. Od 2003. godine upisuje studij pjevanja na Sveučilištu za primijenjenu umjetnost u Jyväskylä. Godine 2008. upisuje se u Helsinkiju na prestižnu Akademiju Sibelius, gdje studira s Marjut Hannulom. Nakon završetka studija usavršava se u Beču kod Hilde Zadek. Marjukka Tepponen dobitnica je brojnih nagrada na pjevačkim natjecanjima, među kojima se ističu druga nagrada na Nacionalnom natjecanju u *Liedu* u Kokkoli 2007. godine te pobjeda na Nacionalnom pjevačkom natjecanju *Timo Mustakallio* u Savonlinni.

Godine 2010. osvaja prvo mjesto na Pjevačkom natjecanju u Lappeenranti. Debitira u ulozi Violette Valery 2008. u produkciji *Traviate* u Operi u Jyväskylä. Uslijedile su uloge Zerline (W. A. Mozart, *Don Giovanni*), Laurette (G. Puccini, *Gianni Schicchi*), Mimí (G. Puccini, *La Bohème*), Corinne (G. Rossini, *Put u Reims*) u Finskoj nacionalnoj operi u Helsinkiju. Od 2005. redovito nastupa na međunarodno uglednom Opernom festivalu u Savonlinni, u opernom zboru, a od 2010. na istoj pozornici nastupa solistički, najprije kao Frasquita (G. Bizet, *Carmen*), a potom u ulogama Zerline (W. A. Mozart, *Don Giovanni*) i Pamine (W. A. Mozart, *Čarobna frula*). Međunarodnu karijeru počinje 2010. u Operi u Grazu kao Mimí u Puccinijevoj *La Bohème*. Uz navedene, otpjevala je i uloge Juliette (E. W. Korngold, *Die tote Stadt*), Liù (G. Puccini, *Turandot*), Susanne i Grofice (W. A. Mozart, *Figarov pir*) te Donne Anne (W. A. Mozart, *Don Giovanni*), s kojom 2015. godine nastupa pred publikom Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca u Rijeci. Nastupa i koncertno, u djelima J. S. Bacha, J. Brahmsa, G. Verdija, C. Orffa, J. Sibeliusa, G. Fauréa, G. Rossinija i drugih te na brojnim opernim gala-koncertima. Solistički je nastupila s većinom finskih i nekoliko europskih orkestrara. Osim na europskim pozornicama, nastupala je i u Japanu, Rusiji i Sjedinjenim Američkim Državama. Marjukka Tepponen kontinuirano radi na širenju svojega repertoara: 2017. godine u Tempereu će pjevati ulogu Liise u operi *Ostrobotniji* Leevija Madetoje, a uloga Fiordiligi u Mozartovoj *Così fan tutte* čeka je 2018. u Seattleu i Helsinkiju. Snimila je dva solistička albuma, *Airs chantés* i *Sweet Rapture and Heartache*, a trenutačno za izdavačku kuću Naxos snima opere *Des Matrosen* Franza von Suppéa i *Faust* Charlesa Gounoda.

Diana Haller (1986., Hrvatska) osnovno i srednje glazbeno školovanje završava u Rijeci, kod Margarete Togunjac. Studij pjevanja upisuje na Konzervatoriju *Giuseppe Tartini* u Trstu, u klasi Glorije Schalchi. Nakon diplome odlazi na usavršavanje na Kraljevsku akademiju za glazbu u Londonu. Nastavlja poslijediplomski studij opere i *Lieda* na Visokoj školi za glazbu i scenske umjetnosti u Stuttgartu, kod Dunje Vejzović, a potom se usavršava kod bečke *Kammersängerin* Brigitte Fassbaender. Od 2010. u stalnom je angažmanu Opere u Stuttgartu, gdje niže uspjehe s ulogama iz standardnog i baroknog opernog repertoara, kao Cherubino (W. A. Mozart, *Figarov pir*), Princ Orlovski (J. Strauss ml., Šišmiš), Ruggiero (G. F. Händel, *Alcina*), Fenena (G. Verdi, *Nabucco*), Angelina (G. Rossini, *Pepeljuga*). Na londonskom *Festivalu Handel* tumači naslovnu ulogu u operi

Siroe, kralj Perzije J. A. Hassea. Usljedio je Ruggiero u Händelovoj *Alcini* u Semperoperi u Dresdenu te u Državnoj operi u Kölnu. U 2014. godini prvi put nastupa u Hrvatskoj, u opernoj ulozi Rosine (G. Rossini, *Seviljski brijač*) u Hrvatskom narodnom kazalištu u Zagrebu, te dobiva prvi angažman u njujorškoj Metropolitan operi, gdje je postavljena kao jedina alternacija Joyce DiDonato, u Rossinijevoj *Pepeljugi* i *Seviljskom brijaču*. Iste godine prvi put nastupa i na *Salzburškom festivalu*, kao Ines u Verdijevu *Trubaduru*, uz Annu Netrebko i Plácida Domingo, te kao Pepeljuga u Rossinijevoj operi, a održava i recital *Lieda*, zamjenjujući bolesnu Elīnu Garanču. Tim ulogama pridružuje uloge Dorabelle (W. A. Mozart, *Così fan tutte*), Didone (H. Purcell: *Didona i Eneja*), Adalgise (V. Bellini, *Norma*), Julija Cezara (G. F. Händel, *Giulio Cesare in Egitto*). Niže brojne koncertne nastupe, s djelima W. A. Mozarta (*Velika misa u c-molu* K. 427, *Requiem* K. 626), J. S. Bacha (*Magnificat*, *Muka po Ivanu*), G. F. Händela (*Dixit Dominus*), G. Rossinija (*Stabat Mater*, *Petite Messe Solenne*), G. Mahlera (*Pjesma o zemlji, Urlicht*), L. Bernsteina (*Jeremiah*), kao i nizom solo pjesama hrvatskih i inozemnih skladatelja. Od umjetničkih suradnji ističe se suradnja s Philippeom Herrewegheom, na čiji je poziv gostovala u Italiji, Francuskoj i Škotskoj, te s ansambлом *I Barocchisti* koje predvodi Diego Fasolis. Diana Haller dobitnica je niza važnih nagrada. Godine 2011. u Bad Wilbadu osvaja međunarodnu nagradu *Belcanto*; 2012. prvu nagradu na Međunarodnom natjecanju *Hugo Wolf*. Za interpretaciju uloge Angeline u Rossinijevoj *Pepeljugi*, dodijeljena joj je nagrada *Nachwuchssängerin des Jahres 2013.* (*Mlada pjevačica godine 2013.*) časopisa *Opernwelt*. Potkraj 2013. dobiva Nagradu *Ivo Vuljević* za najuspješnije ostvarenje mladog glazbenika u toj godini te nagradu *Mladi glazbenik godine 2013.* Zagrebačke filharmonije i Zagrebačke banke. Očekuju je nastupi u Stuttgartu, Ljubljani, na festivalu *Lieda, Dätzinger Schloßkonzerte* te recital solo pjesme za Akademiju *Hugo Wolf*, a repertoaru će pridodati još jednu Händelovu naslovnu ulogu, Ariodantea.

Paulo Ferreira (1974., Portugal) međunarodno je prepoznat portugalski tenor, koji na jedinstven način kombinira vokalno i dramsko umijeće. Studirao je glasovir, violončelo i pjevanje, diplomu stekavši na Visokoj školi za glazbu i izvedbene umjetnosti u Portu, nakon čega odlazi na daljnji studij pjevanja u Italiju. Osvojio je niz prvih nagrada na nacionalnim i internacionalnim pjevačkim natjecanjima te stipendiju Fondacije *Calouste Gulbenkian*. Operni debi ostvario je kao Don José (G. Bizet: *Carmen*, Coliseu do Porto, 2007.), izazvavši oduševljene reakcije publike i kritike. Paulo Ferreira na međunarodnoj opernoj sceni prvi je put nastupio u srpnju 2011. u Njemačkoj, pjevajući s Annom Netrebko, u Filharmonijskoj dvorani u Kölnu. Uslijedili su nastupi u Austriji, Španjolskoj,

Švicarskoj, Njemačkoj, Italiji, Slovačkoj, Mađarskoj i Švedskoj, u ulogama Ismaelea (G. Verdi: *Nabucco*), Manrica (G. Verdi: *Trubadur*), Don Alvara (G. Verdi: *Moć sudbine*), Foresta (G. Verdi: *Attila*), Cavaradossija (G. Puccini: *Tosca*); Des Grieuxa (G. Puccini: *Manon Lescaut*), Kalafa (G. Puccini: *Turandot*), Grigorija (M. Musorgski: *Boris Godunov*), Giasonea (L. Cherubini: *Medeja*), Joséa (G. Bizet: *Carmen*), Pjevača (R. Strauss: *Kavalir s ružom*), Maurizija (F. Cilea: *Adriana Lecouvreur*), Gabrielea (G. Foroni: *Cristina di Svezia*), Hangebacha (A. Catalani: *La Wally*). Posljednju operu snimio je na DVD za izdavačku kuću Capriccio. Uz operni njeguje i koncertni repertoar, pjevajući tenorsku solističku dionicu u *Requiemu* W. A. Mozarta, *Devetoj simfoniji* L. van Beethovena te u *Requiemu* G. Verdija. U listopadu 2016. prvi je put nastupio u Italiji kao Maurizio u Cileinoj *Adriani Lecouvreur*, u Teatru San Carlo u Napulju, pod ravnanjem Daniela Orena. Nadolazeći angažmani uključuju nastupe u Operi u Baselu (Don Alvaro, G. Verdi: *Moć sudbine*), Tirolskom zemaljskom kazalištu u Innsbrucku (Riccardo, G. Verdi: *Krabuljni ples*), Državnoj operi u Hannoveru (Des Grieux, G. Puccini: *Manon Lescaut*) te Operi u Malmö (Enzo, A. Ponchielli: *La Gioconda*).

Lucio Gallo (1959., Italija) rođen u Tarantu, diplomirao je na Konzervatoriju *Giuseppe Verdi* u Torinu kod Elija Battaglie. Od početka devedesetih godina prošloga stoljeća redovito nastupa u vodećim svjetskim opernim kućama i koncertnim dvoranama (Metropolitan opera, Opera San Francisco, Bečka državna opera, bečki Konzerthus i Musikverein, Covent Garden, Državna opera u Berlinu, Berlinska filharmonija te Njemačka opera u Berlinu, Salzburški festival, Teatro alla Scala u Milanu, Hamburška državna opera, Bavarska državna opera, Opernhaus u Zürichu, Monnaie u Bruxellesu, Operni festival Rossini u Pesaru, Teatro Regio u Torinu, Teatro dell'Opera u Rimu, Accademia Nazionale di Santa Cecilia u Rimu, Teatro Comunale u Bologni i mnogi drugi). Suradivao je s najuglednijim

dirigentima današnjice, kao što su Claudio Abbado, Daniel Barenboim, Riccardo Chailly, Myung-Whun Chung, Colin Davis, John Eliot Gardiner, Daniele Gatti, Gianandrea Gavazzeni, Bernard Haitink, Nikolaus Harnoncourt, Vladimir Jurowski, Zubin Mehta, Riccardo Muti, Seiji Ozawa, Antonio Pappano, Wolfgang Sawallisch i Jeffrey Tate, ostvarujući podugačak niz uloga, počevši od Mozartovih likova kao Guglielmo (*Così fan tutte*), Figaro, Grof Almaviva (*Figarov pir*), Don Giovanni, Leporello (*Don Giovanni*), zatim Rossinijevih, kao Figaro (*Seviljski brijač*), Dandini (*Pepeljuga*), Lord Sidney, Don Alvaro (*Put u Reims*), Batone (*Sretna varka*), do Verdijih, s ulogama Paola Albaniija (*Simon Boccanegra*), Macbetha (*Macbeth*), Jaga (*Otello*), Forda (*Falstaff*), Don Carla (*Ernani*) te Wagnerovih likova, s ulogama Klingsora (*Parsifal*), Holandeza (*Ukleti Holandez*) i Telramunda (*Lohengrin*). U njegovu su repertoaru i uloge Belcorea i Malateste u operama *Ljubavni napitak*, odnosno *Don Pasquale* Gaetana Donizettija, Marcella u Puccinijevoj *La Bohème*, Sharplessa u *Madame Butterfly*, Jacka Rancea u *Čedu Zapada*, nadalje Escamilla u Bizetovoj *Carmen*, Zatvorenika u istoimenoj operi Luigija Dallapiccolle, Sebastiana u operi *Tefland* Eugena d'Alberta, Don Pizarra u Beethovenovu *Fideliju*, Scarpije u *Tosci* te Wozzecka u istoimenoj operi Albana Berga. Važno mjesto u repertoaru Lucija Galla zauzima *Lied*, koji on redovito pjeva u vodećim svjetskim koncertnim dvoranama. Podučava pjevanje na Glazbenoj akademiji u Pescari te održava majstorske tečajeve na Visokoj školi *Hugo Wolf*, koju vodi maestro Elio Battaglia. Ostvario je niz audio i DVD izdanja za izdavačke kuće Deutsche Grammophon, Sony, Decca i Fonit Centra (Warner).

Carlo Colombara (1964., Italija), danas jedan od vodećih verdijanskih basova na svijetu, zaljubio se u operu kao dječak, gledajući *Carmen* u rodnoj Bologni. Nakon studija pjevanja na tamošnjem konzervatoriju, kod Paridea Venturija, debitira u Teatro dell'Opera u Rimu, s ulogom Silve u Verdijevu *Ernaniju*. Usljedio je Seneca u Monteverdijevoj *Krunidbi Popeje*, u Teatro Comunale u Bologni, i Tirezija u operi-oratoriju *Oedipus Rex* Igora Stravinskog u venecijanskom La Feniceu. Zaredali su nastupi na pozornicama u Tokiju, Londonu, Berlinu i Beču, a devedesetih godina uspinje se do pjevačke operne elite. Godine 1989. prvi je put nastupio u milanskoj Scali, pod ravnanjem Riccarda Mutija, kao Procida u Verdijevoj operi *Sicilijanske večernje*. U Milanu će tijekom godina pjevati u produkcijama Wagnerovih

Majstora pjevača, Verdijeva *Requiema*, *Nabucca* i *Macbetha* te Donizettijeve *Lucije di Lammermoor*. Posljednjih nekoliko godina svojem je repertoaru dodao niz velikih basovskih uloga, kao što su Mefistofele, u istoimenoj operi Arriga Boita, Escamillo u Bizetovoj *Carmen*, Don Pasquale, naslovna uloga Donizettijeve opere, sve četiri basovske uloge u *Hoffmannovim pričama* Jacquesa Offenbacha te Don Giovannija W. A. Mozarta. Izlet u bas-baritonski repertoar ostvaruje ulogom Scarpije u *Tosci* 2012. godine. Verdijevim ulogama koje su njegov zaštitni znak (Filip II., Zaccaria, Ramfis, Fiesco, Grof Walter, Attila, Sparafucile i dr.), priključuje i uloge *bel canto* i romantičnog francuskog repertoara, kao što su Oroveso u Bellinijevoj *Normi*, Balthazar u *Favoritkinji* i Henrik VIII. u *Anni Boleni* G. Donizettija, Pater Lorenzo u Goundovoj operi *Roméo et Juliette*. Uz nastupe na opernoj sceni, prisutan je i kao koncertni izvođač. Pjevao je u više od stotinu izvedbi Verdijeva *Requiema* diljem svijeta, među ostalim i u Modeni, gdje je nastupio s Lucianom Pavarottijem, na njegovoj posljednjoj izvedbi *Requiema*. Osim na klasičnim koncertima, nastupa i u popularnim glazbenim TV *showima*, želeći na nov način predstaviti kazališna djela širokoj publici. Suradivao je s nizom uglednih glazbenika (Boris Christoff, Elina Garanča, Juan Diego Flórez, Ludovic Tézier, Elena Obrazcova, Zubin Mehta, Antonio Pappano). Snima za izdavačke kuće Virgin, Deutsche Grammophon, BMG, EMI, RCA, Foné, Naxos, Decca itd. Sudjelovao je u mnogim radijskim i televizijskim izravnim prijenosima opera, pa i u spektakularnoj produkciji *Turandot* u Zabranjenom gradu u Pekingju, pod ravnanjem Zubina Mehte, što je objavljeno na CD i DVD izdanjima. Carlo Colombara dobitnik je niza nagrada, među kojima se ističu nagrade *Lauri Volpi* (1994.), *Orazio Tosi* (1995.), *Cappelli* (1999.), *Monteverdi* (2009.), Zlatna nagrada *Bonci* (2011.) i *Domenico Danzuso* (2014.).

Ville Matvejeff (1986., Finska) njeguje široke glazbene interese; uspješan je kao dirigent, skladatelj i pijanist. Nakon završenog studija na Akademiji Sibelius i Glazbenom institutu Espoo, počinje karijeru dirigenta, nastupajući diljem Europe, SAD-a, Kine, Japana i Meksika. Prvi veći dirigentski uspjesi počeli su vrlo rano. Godine 2014. preuzima mjesto šefa-dirigenta orkestra Jyväskylän Sinfonia. Od rujna iste godine djeluje kao glavni šef-dirigent i glazbeni savjetnik Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca u Rijeci, a 2016. pozvan je da ponovno dirigira Komornim orkestrom Avanti!, Filharmonijskim orkestrom iz Helsinkija, Filharmonijom iz Turkuua i Oulu Sinfonia orkestrom, među ostalima. Očekuju ga i nastupi s Luksemburškim filharmonijskim orkestrom, Estonskim nacionalnim simfonijskim orkestrom,

Simfoniom Lahti, Simfonijskim orkestrom iz Sonderjyllanda te s orkestrom Tapiola Sinfonietta. Među dosadašnjim simfonijskim dirigentskim nastupima su i oni s Finskim nacionalnim opernim orkestrom, Opernim orkestrom iz Malmöa te s komornim orkestrom Pori Sinfonietta. Dirigira širokim repertoarom, koji seže od klasičnog do djela 20. i 21. stoljeća, a simfonijskom pridružuje i repertoar za zbor, pristupajući mu s jednakom lakoćom i afinitetom. Matvejeff je 2016. godine postao ravnateljem najstarijega klasičnog glazbenog festivala u Finskoj, uglednog Glazbenog festivala Turku. Osnivač je i umjetnički ravnatelj operne trupe *Opera nove generacije*, s kojom želi predstaviti napredne i tehnološki inovativne izvedbe opere. Trupa se nedavno predstavila na Festivalu u Helsinkiju avangardnom produkcijom opere *Don Giovanni* W. A. Mozarta. Oporni debi imao je s operom *Vilinska kraljica* Henryja Purcella, 2011. u Poriju, osvojivši opernu kritiku, nakon čega dirigira u Operi u Malmöu i Švedskoj kraljevskoj operi u Stockholmu te djeluje kao asistent Esa-Pekki Salonenu i Leifu Segerstamu. Oporni naslovi kojima dirigira sežu od *Figarova pira* W. A. Mozarta, *Samsona i Dalile* C. Saint-Saënsa, *Leara* A. Riemanna do suvremenih naslova kao što je *Akseli* Kimma Hakole. Kao svestran glazbenik, Ville Matvejeff niže pijanističke i skladateljske uspjehe. Pijanistički debi ostvaruje s 18 godina, svirajući sa Simfonijskim orkestrom Finskog radija, a zarana počinje suradnju kao pijanist na recitalima svjetski slavne sopranistice Karite Mattile, nastupajući s njom diljem svijeta. Među najvažnije skladateljske uspjehe ubraja narudžbe Finskog komornog orkestra i Simfonijskog orkestra Finskog radija za nove skladbe. Upravo je za Simfonijski orkestar Finskog radija napisao *Violinski koncert* koji je 2011. izveden na otvaranju Helsinškog glazbenog centra. Snimke njegovih orkestralnih djela *Ad Astra* i *Koncerta za violončelo Crossroads* objavila je tvrtka Alba. Poseban afinitet prema glasu urodio je nizom skladbi za zbor.

Orkestar Hrvatskog narodnog kazališta Ivana pl. Zajca u Rijeci

od početka je povezan s kontinuiranim opernim kazališnim životom u Rijeci, koji se može pratiti dulje od dva stoljeća. Jedan od najvažnijih datuma u povijesti Rijeke je otvaranje kazališne zgrade 3. listopada 1885. godine, kad je izvedena Verdijeva *Aida*. Brojni operni naslovi koji su uslijedili, među kojima je najviše bilo Verdijevih, svjedoče o intenzivnoj opernoj praksi i naraštajima glazbenika koji su djelovali u Rijeci, ne samo solista, među kojima je bilo svjetski uglednih

pjevača, poput Enrica Carusa ili Beniamina Giglija, nego i orkestralnih i zbornskih glazbenika koji su kompetentno izvodili repertoar. Današnja Opera, a time i stalni ansambl Orkestra, osnovana je 4. siječnja 1946. godine. Prva predstava bila je opera *Nikola Šubić Zrinjski* Ivana pl. Zajca, velikog Riječanina, koji je hrvatsku glazbu mnogostruko zadužio, i čije ime danas nosi Hrvatsko narodno kazalište u Rijeci. Orkestar Opere (65 glazbenika) uz redoviti operni i baletni repertoar, posvećuje se i njegovanju simfonijskog repertoara. Predvodili su ga vršni dirigenti poput Borisa Papandopula, Lovre von Matačića, Ive Maleca, Berislava Klobučara, Vladimira Benića, Dušana Prašelja i mnogih drugih. S opernim predstavama Orkestar Opere gostovao je u Italiji (Siracusa, Udine, Trst), Švicarskoj (Interlaken), Belgiji (Bruxelles), Španjolskoj (Palma de Mallorca), Luksemburgu, Ljubljani, Sarajevu i drugdje. U posljednje dvije godine ponovno su se intenzivirale međunarodne suradnje. Nastupili su mnogi ugledni solisti, a repertoar je osvježen djelima u Rijeci dotada neizvođenih ili rijetko izvođenih autora, poput Albana Berga, Leoša Janáčka, Richarda Wagnera, Igora Stravinskog, Richarda Straussa i Karola Szymanowskog. Prošlu sezonu Orkestar je završio spektakularnim gala-koncertom *The Best of Opera*, sa svjetskim opernim zvijezdama Sumi Jo i Luciom Gallom, a potom je nastupio u Areni s Joséom Carrerasom. Recentna ostvarenja Orkestra Opere HNK-a Ivana pl. Zajca uključuju snimanje *Koncerta za violinu te Trećeg koncerta za glasovir* Borisa Papandopula, opere *Povratak mornara* Franza von Suppéa, za tvrtku Classic Produktion Osnabruck, s kojom je dogovoreno snimanje opere Jakova Gotovca *Ero s onoga svijeta*. Za Universal Music predviđeno je snimanje Boitova *Mefistofelea*, a nedavno je dovršeno snimanje opere *Faust* Charlesa Gounoda.

FAUST

Vrag je ljudskoj mašti otvarao vrata beskrajnog nadahnuća bezbroj puta, jednako koliko i sile dobra. Nadahnjujuća je u umjetničkom stvaralaštvu bila veza s raznim, onostranim, od pamtivijeka. A ugovor, pakt s Đavlom, zbog ovoga ili onoga razloga, dio je našeg civilizacijskog naslijeđa. Vječna, ili barem produljena mladost, bila je oduvijek, a i danas je jedan od najjačih razloga da se dušu proda Vragu, ili ako ne njemu osobno, onda barem nekoj farmaceutskoj tvrtki. Vječna mladost tema je i mnogih umjetničkih djela, pa i jedne od paradigmatičkih priča, koja je u srcu zapadnjačke kulture, one o doktoru Faustu. Kolike li je umjetničke interpretacije Faust doživio tijekom stoljeća, to samo On zna, a možda i Onaj. Legende o Faustu, poput onih o Don Juanu, ili Orfeju, sežu daleko u prošlost, a kao i Don Juan i Orfej, i lik Fausta posebno je privlačio operne skladatelje. Stvarni Faust navodno je živio na prelasku iz 15. u 16. stoljeće, i bio putujući gatalac i mađioničar, možda astrolog ili alkemičar, koji je mogao komunicirati s onostranim. Njegov se lik u literaturi prvi put javlja u tiskanom obliku 1587., u anonimnom djelu *Historia von dr. Johann Fausten*. Priča ostaje popularna stoljećima, a najvrjednije interpretacije nalazi u literarnim djelima Christophera Marlowea, Johanna Wolfganga von Goethea i Thomasa Manna. U glazbi se može spomenuti tek nekoliko najvažnijih među mnogim djelima: *Faustovo prokletstvo* Hectora Berlioza, *Faust* Charlesa Gounoda ili *Simfonija Faust* Franza Liszta.

Od raznih opernih Fausta, do danas najpopularniji i najomiljeniji ostaje upravo Gounodov. Ludwig Spohr prethodio mu je sa svojom istoimenom operom, 1816. godine, također Hector Berlioz sa svojom *légende dramatique, Faustovo prokletstvo* iz 1846., a od opera koje su uslijedile s istom temom, ističu se ostvarenja Arriga Boita (*Mefistofele*, 1868.) i Ferrucija Busonija (*Dr. Faust*, 1924.). Međutim, Gounodova romantična opera ostaje jedina u srcu repertoara. Kad je prvi put počeo razmišljati o uglazbljenju Fausta, **CHARLES-FRANÇOIS GOUNOD** (1818.-1893.) boravio je u Rimu, nakon što je završio studij u pariškom Konzervatoriju i osvojio znameniti Prix de Rome 1837. godine. U Rimu je studirao crkvenu glazbu, proučavao Palestrinu i čitao Goetheovu tragediju *Faust*, u prijevodu Gérarda de Nerval. To golemo djelo, s 12.000 stihova, obuzelo je Europu i Pariz. Ipak, ideja o transformaciji takva golemog i kompleksnog literarnog djela (u koje je Goethe uložio godine rada, cijeli svoj život) u djelo opernog žanra, bila je veoma hrabra. Tema je Gounoda sigurno privlačila iz više razloga. U njoj je mogao pronaći spoj ljubavne priče, teme duhovnog iskušenja i pobjedničke snage vjere, idealnu kombinaciju koja u romantičnoj operi itekako može funkcionirati. Možda nije čudno što je prva scena koju je uglazbio, 1849. godine, deset godina prije nego što je dovršio operu, bio prizor u crkvi. Religija je oduvijek imala važan udio u Gounodovu životu, bila je integralnim dijelom njegove osobnosti. Prisjećao se da je dok je u djetinjstvu, prije negoli je iz skromne Latinske četvrti otišao studirati na desnu obalu Seine, tijekom svojih prvih susreta s operom, Rossinijevim *Otelom* i Mozartovim *Don Giovannijem*, osjećao kao da mu se obraća sam Bog. I doista, premda danas poznatiji po svojem opernom stvaralaštvu, cijelog života težište je

podjednako stavljao na crkvenu glazbu. Tema iskupljenja Margaretine duše zasigurno je ono što ga je prvo osvojilo u susretu s Goetheovim *Faustom*. Ipak, proći će još deset godina prije negoli se Gounod razvije u skladatelja Fausta. Svoju prvu operu Gounod je skladao relativno kasno za ondašnje pojmove, s 33 godine, 1851. Bila je to *Sapho*, čija je naslovna uloga bila namijenjena slavnoj Pauline Viardot, koja je Gounoda i nagovorila na njegov prvi operni izlet. Uslijedit će dvije opere prije Fausta: *La nonne sanglante* (*Krvava redovnica*, 1854.) i *Le médecin malgré lui* (*Liječnik protiv volje*, 1858.), od kojih je potonja, *opéra comique* prema Molièreovoj drami, bila Gounodova prva suradnja s libretistima Julesom Barbierom i Michelom Carréom. Već *Sapho* donosi Gounodu uspjeh i priznanje tadašnjih najistaknutijih pariških autoriteta, poput George Sand, kritičara Henryja Chorleyja i Hectora Berlioza. Tih godina Gounodova karijera napreduje na više polja; osim u operi, uspješan je i kao pedagog, jer postaje ravnateljem pariškog Orphéona, udruženja pjevačkih zborova, a kao školovanom pjevaču dano mu je i mjesto ravnatelja vokalnih instrukcija u pariškim javnim školama. Druga Gounodova opera, *La nonne sanglante*, na libreto Eugèna Scribea i Germaina Delavignea, s mračnom atmosferom gotičkog romana, možda se može dijelom shvatiti kao vježba za *Fausta*, međutim ta je opera prošla bez uspjeha. Prvi planovi za *Fausta* s Michelom Carréom i Julesom Barbierom nastaju 1856. godine, a poticaj dolazi od novog Théâtre-Lyrique na čijem je čelu bio suprug Pauline Viardot, Léon Carvalho. Faust je dotada već nekoliko puta uprizoren na pariškim pozornicama, uključujući i Carréovu *drame fantastique* u tri čina nazvanu *Faust et Marguerite*. Premda je ta drama bila polazište za libreto, u libreto su uključeni dijelovi Goetheova *Fausta* kojih u drami nije bilo. Rad na operi počeo je iste godine, ali je prekinut već početkom 1857., kad je Carvalho ustvrdio da ne može nastaviti zbog suparničkog *Fausta* u Théâtreu de la Porte-St-Martin. Rad na operi nastavljen je tek nakon što je u siječnju 1858. s velikim uspjehom izvedena komična opera, rad istog skladateljsko-libretističkog trojca, *Le médecin malgré lui*. Prve probe *Fausta* počele su ujesen 1858., a do dana premijere, 19. ožujka 1859., oko jedna četvrtina glazbe koju je Gounod skladao bila je izbačena, uključujući i *air* za Margaretu u prizoru u zatvoru. Probe nisu tekle glatko, tenor predviđen za ulogu Fausta, Hector Gruyer, pokazao se neadekvatnim, i u zadnji ga je čas zamijenio veteran Opère Comique, Joseph Barbot. Reakcije nakon premijere bile su podijeljene. Dok su Berlioz i mladi kritičar Ernest Reyer uzdizali Gounodov francuski stil i poetsku temu opere, ostali su bili neprijateljski raspoloženi. Uskoro opera ne uspijeva riješiti ni probleme sa solističkom postavom pa je na neko vrijeme nestala s repertoara. Gounod je odlučio preraditi govorene dijaloge, uobičajene u tadašnjoj konvenciji žanra *opéra comique*, u pjevane, za iduće izvedbe u Strasbourgu, Rouenu i Bordeauxu. Uslijedile su izvedbe u Njemačkoj, u kojoj je Wagner operu opisao kao „slabašnu francusku travestiju njemačkog književnog spomenika“, a u nekim kazalištima prikazivalo je se pod naslovom *Margarete*. *Faust* je uskoro u Parizu doživio nove izvedbe, sada s uspjehom koji će s godinama postajati sve veći, a *Faust* će postati najizvođenijom operom u pariškim kazalištima, koja je, kako je George Bernard Shaw 1893. godine napisao, „mogla od tolikih izvedbi izazvati faustitis, da kojim slučajem Gounodova glazba nije bila tako anđeoski utješna“.

„Anđeoski utješna glazba“ i više je od toga, puna očaravajućih melodija, koje teku s lakoćom i uspijevaju uhvatiti raznolikost osjećaja, likova, situacija i prizora u pet činova opere. Meki ritam valcera, plesa u čijem se ritmu okretala Europa toga vremena, ritam je na kojemu počiva glazba *Fausta* i koji je dao šarm, privlačnost i sjaj operi, čiji siže nije sadržavao veličajnost i grandioznost tadašnjih popularnih spektakala u žanru *grand-opere*, poput Verdijeva *Don Carlosa* ili Meyerbeerove *Africanke*, koje su otprilike u isto vrijeme bile izvedene na najuglednijoj pozornici pariške Opère. Jedan od vrhunaca opere je Margaretina *Pjesma o nakitu*, skladana u istom zaraznom trodijelnom pokretu, ispunjena koloraturnim frazama, ali bez imalo operne artifizijelnosti, u prirodnom protoku, prateći tijek misli iskazanih u tekstu i mladenačko Margaretino oduševljenje kad naiđe na kutiju s nakitom, koju za nju ostavlja Mefisto kako bi Faustu pomogao u planu da je zavede. Nakon *Faustova* monologa na početku opere, Mefisto i Faust susreću se u neobičnom duetu **Me voici**, u kojem će dekadentno raspjevane linije Mefista, koji je došao kao odgovor na Faustove ogorčene kletve života, znanosti i vjere, djelovati zarazno na Fausta, koji i sam preuzima njegove pjevne linije u cabaleti *A moi les plaisirs*, i pristaje na nagodbu: služiti će mu u podzemlju, a zauzvrat traži ponovnu mladost. Margareta će ostati sama i nezaštićena pred demonskim dvojcem, nakon što njezin brat Valentin ode u rat. U ariji, jednom od najlirskijih opernih ulomaka za glas baritona, on se, držeći medaljon koji mu je Margareta dala, **O sainte médaille**, obraća prijateljima Wagneru i Siébelu da paze na nju. Ali demonska snaga Faustova i Mefistova pakta je jača. U trećem činu, nakon prvog slučajnog susreta, Faust te večeri dolazi u Margaretin vrt, i u iščekivanju susreta s njom, pozdravlja njezin dom cavatinom **Salut, demeure chaste et pure**, prizivajući skrovitu atmosferu noći, opojnog vrta i prirode, koja obavlja Margaretu. Na samom početku trećeg čina su šarmantni kupleti Siébela (**Faites-lui mes aveux**), mladog Valentinova prijatelja, sramežljivo naklonjenog Margareti, kojega Gounod sklada kao ulogu u hlačama, za glas mezzosoprana. Nakon *Pjesme o nakitu* (**O Dieu! que de bijoux... Ah! je ris de me voir si belle en ce miroir**), Faust i Margareta se napokon susreću. Najprije im se u kvartetu pridružuju Mefisto i Marta, njezina družbenica, a onda Faust i Margareta ostaju sami. Mefisto baca čini na cvijeće u vrtu i cijela atmosfera ispunjena je austom nadnaravnog, za početak jednog od najljepših ljubavnih dueta romantične opere, **Il se fait tard... Laisse-moi, laisse-moi contempler ton visage**, u kojem uzlet glazbenih linija i nizanje tonaliteta, modulacijom iz F u B-dur, prati uzlet Margaretinih osjećaja, do konačnog uzvika *Il m'aime* (*On me voli*). Glazba nas dalje vodi u toplo ozračje Des-dura, u središnji dio dueta *O nuit d'amour*, u kojem Margareta priznaje Faustu svoju ljubav. Mefista je Gounod stvorio kao punokrvnog, ispunjenog energijom i nekim mračnim poletom, i dao mu glazbu koja je suprotna lirskim linijama Fausta i Margarete, dojmjljiva i efektna već na prvo slušanje. Takva je i groteskna serenada **Vous qui faites l'endormie**, koju pjeva Margareti, na početku četvrtoga čina, s namjernim pogrešnim naglascima i kromatskim zaokretima u orkestru, kontrastirajući Faustovoj lirskoj nokturalnoj *cabaletti* iz prethodnog čina. Jedan od najsnažnijih trenutaka opere je arija Valentina **Ecoute-moi bien Marguerite**, u kojoj se odriče sestre koja je prekršila obećanje čestitosti radi putenih uzitaka. Polagana, prijeteca linija njegova glasa s početka uzdiže se u strastvenu melodiju, dok on posljednjim dahom, na samrti nakon dvoboja s Faustom, proklinje Margaretu.

Faust napušta Margaretu, koju u petom činu nalazimo u zatvoru, optuženu za ubojstvo svojega djeteta. U zatvoru je nalazi Faust, još u Mefistovu društvu. On je obuzet jezom, a ona, pomučena razuma, čuje njegov glas. Pjevaju ljubavni duet, u kojem se prisjećaju prošlosti. Ipak, kad joj on ponudi da pobjegne s njim, čarolija se gubi, ona jasno vidi demona i u tom trenutku odvaja se od njih i predaje Bogu i anđelima, u snažnoj završnoj apoteozni (*Oui, c'est toi que j'aime... Anges purs, anges radieux... Alerte, alerte, ou vous êtes perdus*).

OPERA GALA

„Imam golem um, brz talent i živu maštu – ja sam munjevit pri skladanju.“ Te riječi, stihovi školskog igrokaza *Il piccolo compositore di musica*, koje je pod vodstvom učitelja Simona Mayra morao pjevati četrnaestogodišnji **GAETANO DONIZETTI** (1797-1848.) i usto improvizirati valcer na glasoviru, odlično opisuju glazbenu energiju i brzinu pisanja kojom će Donizetti stvarati svoj skladateljski opus. Potekao iz siromašne obitelji u Bergamu, Donizetti je, kako je sam poslije opisao, poletio iz podruma u Canaleu Borgo, „poput sove, nošen katkad tužnim, katkad sretnim slutnjama“. Melankolija prožeta tankočutnim humorom obilježiti će mnoge stranice njegovih partitura, a neizmjeran melodijski talent učinit će ga jednim od najvećih majstora opernog *bel canta*. Poseban afinitet, u skladu s modom svojega vremena, Donizetti je osjećao prema povijesnim romantičnim temama i likovima. Te opere danas doživljavaju svojevrstu renesansu, posebno tri opere o engleskim kraljicama, iz tzv. *Trilogije Tudor: Anna Bolena, Maria Stuarda i Roberto Devereux* (u kojoj je glavna ženska uloga ona Elizabete I.). *Anna Bolena* na libreto Felicea Romanija, praizvedena 1830. u milanskom Teatru Carcano, bila je tridesetprva Donizettijeva opera, ali prva koja mu donosi velik uspjeh, nakon kojega će osvojiti i inozemne pozornice. Veliku ulogu u uspjehu opere imala je Giuditta Pasta za koju je skladao virtuoznu naslovnu ulogu. U ulozi njezine suparnice Giovanne Seymour bila je mezzosopranska koloraturka Elisa Orlandi. Plemenita uzvišenost koja krasi Donizettijeve junakinje izvire iz njihovih vokalnih linija, pa tako i iz Giovannine arije u drugom činu, *Per questa fiamma indómita*, u kojoj ona moli kralja da poštedi Annin život.

Mračni zavj *kamenoga gosta* „Don Giovanni, a cenar teco m'invitasti“, prvo je što nam zavzoni kad se prisjetimo remek-djela **WOLFGANGA AMADEUSA MOZARTA** (1756.-1791.), koje je skladao za Prag 1787. U središtu je impozantan lik bezbrižnoga zlikovca, a oko njega se šuljaju, vrte, spajaju u ansamble razni soprani, tenori i basovi, polako zatvarajući krug i dovodeći ga pred konačni sud. Nemalo je duhovitih elemenata u operi *Don Giovanni* koju u esenciji doživljavamo kao dramu, a ipak je ona jedna od *opernih buffo* suradnji Mozarta i Lorenza da Ponteja, koji kroz humor otkrivaju i najdublje tajne ljudske duše. Gotovo nemoćni likovi koji okružuju Don Giovannija čistom upornošću pobjeđuju zavodnika, a prati ih od takta do takta svježa genijalnost Mozartove glazbe. U dramatičnom razgovoru *Don Ottavio, son morta!*, praćena turbulentnim orkestrom, Donna Anna prepričava Don Ottaviju da je čovjek

kojega su sreli onaj koji ju je pokušao zavesti prošle noći, a tada u pobjedničkoj D-dur ariji **Or sai, chi l'onore** potvrđuje svoju odlučnost da mu se osveti.

GIUSEPPE VERDI (1813.-1901.) tvorac je jednog od najveličanstvenijih opernih opusa, koji se prostire i dominira opernim repertoarom od godina kada je nastajao do danas. Različiti stilski smjerovi, razvojne faze kroz koje je prolazio, podvrste i podžanrovi koje je oblikovao (od prvih radova na tragu *bel canta*, pa do posljednjih, dramski oblikovanih djela, koja je napisao svjestan izazova Wagnera, u suradnji s umjetnikom čiju je inovativnu težnju znao spojiti sa svojim dotadašnjim stilom, Arrigom Boitom), premošćuju golem dio 19. stoljeća, tijekom kojega Verdi prednjači u tadašnjem opernom svijetu. **Simon Boccanegra** (1857.) i **Otello** (1887.) opere su koje nose posebnu *tintu*, koju Verdi pronalazi u ozračjima Genove i Venecije, gradova koji su na poseban način povezani s morem, i u antiknim likovima renesansnih duždeva iz naslova opera. Jedan od najpoznatijih ulomaka iz opere **Simon Boccanegra** je arija Fiesca iz prologa opere **Il lacerato spirito**, molsko-durska romanca, u kojoj Verdi za Fiesca, koji žaluje nad smrću svoje kćeri, sklada fraze dostojanstvene molitvene veličajnosti, kakve krase niz Verdijevih basovskih uloga. Rijetki su jednoznačni zlikovci u Verdijevu stvaralaštvu, ali jedan od takvih je Jago, čiji su postupci motivirani isključivo niskim strastima. Središnji dio majstorske glazbene karakterizacije toga šekspirijanskog lika njegova je demonska molitva, znameniti Jagov **Credo in un Dio crudel**, monolog isprekidanih vokalnih fraza, praćen provalama orkestra i harmonijskim obratima, koji ističu Jagovu mračnu narav.

Gotovo poetsku preobrazbu doživljava operna umjetnost s dolaskom **GIACOMA PUCCINIJA** (1858.-1924.) i njegova opusa. Udahnuo je život u likove dotad neistražene u opernoj umjetnosti, oblikujući likove opipljivo žive, krvave ispod kože. Nadahnuća su sezala iz djela Abbé Prévosta, Henrija Murgera, Victoriena Sardoua, Davida Belasca, Dantea Alighierija, Carla Gozzija, Friedricha Schillera... Dvojica potonjih bili su izvor ideje za posljednju, nedovršenu Puccinijevu operu, onu o kineskoj princezi Turandot koja ubija svoje proscje, zbog uspomene na davnu pretkinju, u kojoj lebdi između dubinske suživljenosti sa svojim likovima i distancirane egzotične estetiziranosti koja prožima partituru. Kratka ali snažna eksplozija tenorove arije **Nessun dorma** vrhunac je opere **Turandot**, ali i jedan od glazbenih vrhunaca cjelokupne operne umjetnosti.

Začetnik *bel canta*, **GIOACHINO ROSSINI** (1792.-1868.), zarana je u karijeri napisao svoja remek-djela, postajući majstorom operne komike, kao i sentimentalnog romantičnog izraza. Odbacivši moduse 18. stoljeća, Rossini ustanovljuje konvencije koje će dominirati operom sljedećih pola stoljeća. Njegov pjevački i melodijski stil bio je neizmjenjivo utjecajan, kao i opće poimanje glazbenog oblika, orkestracijski stil, ritamska vitalnost, i što je možda najvažnije, način na koji je glazba oblikovala dramu. Jedno od njegovih najvažnijih dostignuća je način na koji je izbrisao stroge granice između žanrova *opere serie* i *opere buffo*, ne samo sa znatnim utjecajem *buffo* žanra na ozbiljni, nego i obratno. To se događa već u njegovim ranim ostvarenjima, a dobar primjer je arija Angeline, **Nacqui all'affanno e al pianto**, iz *dramme giocoso* **Pepeljuga**, skladane 1817., koja bi izrazom mogla pripadati i ozbiljnoj operi, s elaboriranim

orkestralnim uvodom i vokalnim linijama koje kolebaju između sentimentalne melodioznosti i zaigranih koloratura. **La calunnia**, glasovita Don Basilijeva arija iz jedne od najuspješnijih opernih komedija, **Sevilijski brijač**, koju Rossini piše 1816. na libreto Cesarea Sterbinija, tipična je arija *buffo* žanra, u kojoj se Rossini igra izrazom, dinamikom i tempom, izdašno se napajajući riječima iz Beaumarchaisova dramskog izvornika i stvarajući maestralnu glazbenu onomatopeju duhovitog teksta o kleveti koja iz „povjetarca“ prerasta u „potres, neveru, metež“.

U stvaralaštvu **UMBERTA GIORDANA** (1867-1948.) najvažnije mjesto ima veristička opera **Andrea Chénier** (1896.), ujedno i jedina njegova opera koja je zauzela mjesto u opernom repertoaru, i to prije svega zahvaljujući veličanstvenoj lirsko-dramskoj tenorskoj naslovnoj ulozi francuskog pjesnika pogubljenog u doba Francuske revolucije. Neki od najvažnijih tenora 20. stoljeća, Franco Corelli, Richard Tucker i Mario del Monaco, svojim su interpretacijama pridonijeli popularnosti opere, koja sadrži čak četiri popularne tenorske arije. Ne manje popularna je i sopranska arija **La mamma morta** te ekspresivni monolog baritona, Gérarda, **Nemico della patria**, u kojem on potpisuje optužbe protiv Chéniera, koji mu je suparnik u ljubavi prema Maddaleni.

Arija naslovne junakinje opere **La Wally** (1892.) **ALFREDA CATALANIJA** (1854-1893.), **Ebben, ne andrò lontana**, najpoznatiji je glazbeni ulomak iz Catalanijeva opusa, koji se smatra prethodnicom opernog verizma. S Arrigom Boitom, Francom Facciom i Marcom Pragom sudjelovao je u pokretu *scapigliature*, koji je želio modernizirati talijansku operu. **La Wally** do danas ostaje najizvođenijom Catalanijevom operom, a arija **Ebben, ne andrò lontana** dobro je poznata zbog izražajne melodijske linije, kao i sugestivne orkestracije koja karakterizira cijelo djelo.

CHARLES-FRANÇOIS GOUNOD:
FAUST

Libreto: Jules Barbier i Michel Carré
 prema Carréovoj drami *Faust i Margareta* inspiriranoj
 tragedijom *Faust* Johanna Wolfganga von Goethea

Me voici, duet Fausta i Mefista iz 1. čina

MÉPHISTOPHÉLÈS

Me voici! – Dòu vient ta surprise?
 Ne suis-je pas mis à ta guise?
 L'épée au côté, la plume au chapeau,
 L'escarcelle pleine, un riche manteau
 Sur l'épaule; – en somme
 Un vrai gentilhomme!
 Eh bien! que me veux-tu, docteur!
 Parle, voyons! ... – Te fais-je peur?

FAUST

Non!

MÉPHISTOPHÉLÈS

Doutes-tu de ma puissance?

FAUST

Peut-être!

MÉPHISTOPHÉLÈS

Mets-la donc à l'épreuve!

FAUST

Va-t'en!

MÉPHISTOPHÉLÈS

Fi! c'est là ta reconnaissance!
 Apprends de moi qu'avec Satan
 L'on en doit user d'autre sorte,
 Et qu'il n'était pas besoin
 De l'appeler de si loin
 Pour le mettre ensuite à la porte!

FAUST

Et que peux-tu pour moi?

MÉPHISTOPHÉLÈS

Tout ... Mais dis-moi d'abord
 Ce que tu veux; – est-ce de l'or?

MEFISTO

Evo me! Čemu se čudiš?
 Nisam po tvom ukusu?
 S mačem uz bok, s perom na šeširu,
 punih džepova i sa skupocjenim plaštem,
 jednom riječju,
 fini gospodin.
 Pa dobro, doktore, što od mene tražiš?
 Da vidimo, zbori... Zar me se bojiš?

FAUST

Ne!

MEFISTO

Zar sumnjaš u moju moć?

FAUST

Možda!

MEFISTO

Iskušaj je!

FAUST

Odlazi!

MEFISTO

Ma nemoj. Zar je to zahvalnost?!
 Znaj da se sa Sotonom
 ne postupa tako
 i da ga ne treba
 zvati izdaleka
 pa ga potom istjerati.

FAUST

A što to ti možeš učiniti za mene?

MEFISTO

Sve! Sve! No reci mi
 što najviše želiš, je li to zlato?

FAUST

Que ferai-je de la richesse?

MÉPHISTOPHÉLÈS

Bon, je vois où le bât te blesse!

Tu veux la gloire?

FAUST

Plus encore!

MÉPHISTOPHÉLÈS

La puissance?

FAUST

Non! Je veux un trésor

Qui les contient tous! ...

Je veux la jeunesse! ...

A moi les plaisirs,

Les jeunes maîtresses!

A moi leurs caresses!

A moi leurs désirs!

A moi l'énergie

Des instincts puissants,

Et la folle orgie

Du cœur et des sens!

Ardente jeunesse,

A moi les désirs,

A moi ton ivresse,

A moi les plaisirs!

MÉPHISTOPHÉLÈS

Fort bien!

Je puis contenter ton caprice.

FAUST

Et que te donnerai-je en retour?

MÉPHISTOPHÉLÈS

Presque rien!

Ici, je suis à ton service,

Mais là-bas, tu seras au mien!

FAUST

Là-bas?...

MÉPHISTOPHÉLÈS

Là-bas....

FAUST

Što bih ja s bogatstvom?!

MEFISTO

Dobro, vidim što te tišti.

Želiš li slavu?

FAUST

Nešto veće.

MEFISTO

Moć?

FAUST

Ne! Ja želim jedno blago

što ih sve sadrži.

Želim mladost!

Užitke hoću,

ljubavnice mlade!

Hoću njihova milovanja,

hoću njihove čežnje!

Hoću snagu,

moć i strast

i divlje orgije

srca i osjetila!

Vatrena mladosti,

tvoje želje hoću,

hoću tvoju opijenost,

tvoje užitke hoću!

MEFISTO

Vrlo dobro! Vrlo dobro!

Mogu zadovoljiti tvoj hir.

FAUST

A što ću ja tebi dati zauzvrat?

MEFISTO

Gotovo ništa, gotovo ništa.

Ovdje ja služim tebi,

a tamo ćeš ti služiti meni.

FAUST

Tamo?

MEFISTO

Tamo.

Allons, signe! – Eh quoi! ta main tremble!
Que faut-il pour te décider?
La jeunesse t'appelle; ose la regarder!

FAUST
O merveille!

MÉPHISTOPHÉLÈS
Eh bien! que t'en semble?

FAUST
Donne! ...

MÉPHISTOPHÉLÈS
Allons donc! ...
Et maintenant,
Maître, c'est moi qui te convie
A vider cette coupe où fume en bouillonnant
Non plus la mort, non plus le poison;
mais la vie!

FAUST
A toi, à toi, à toi,
Fantôme adorable et charmant!

MÉPHISTOPHÉLÈS
Viens!

FAUST
Je la reverrai?

MÉPHISTOPHÉLÈS
Sans doute.

FAUST
Quand?

MÉPHISTOPHÉLÈS
Aujourd'hui.

FAUST
C'est bien!

MÉPHISTOPHÉLÈS
En route!

Hajde, potpiši! Hej, što vidim? Ruka ti drhti.
Zašto oklijevaš?
Mladost te zove... Osmjeli se pogledati je.

FAUST
O kakve li divote!

MEFISTO
Dakle! Kako ti se čini?

FAUST
Daj!

MEFISTO
Evo!
A sada, gospodaru,
ja te pozivam
da ispraznimo ovaj kalež u kojem je
ne više smrt, ne više otrov,
već život.

FAUST
Za tebe, za tebe, za tebe,
o divno priviđenje!

MEFISTO
Dođi!

FAUST
Hoću li je ponovno vidjeti?

MEFISTO
Bez sumnje.

FAUST
Kada?

MEFISTO
Već danas.

FAUST
To je dobro!

MEFISTO
Hajdemo!

O sainte médaille... Avant de quitter ces lieux, recitativ i arija Valentina iz 2. čina

O sainte médaille,
Qui me viens de ma sœur,
Au jour de la bataille,
Pour écarter la mort,
Reste là sur mon cœur!

Avant de quitter ces lieux,
Sol natal de mes aïeux
A toi, seigneur et Roi des cieux
Ma sœur je confie,
Daigne de tout danger
Toujours, toujours la protéger
Cette sœur si chérie!
Délivré d'une triste pensée
J'irai chercher la gloire,
la gloire au seins des ennemis,
Le premier, le plus brave au fort de la mêlée,
J'irai combattre pour mon pays.
Et si vers lui, Dieu me rappelle,
Je veillerai sur toi fidèle,
O Marguerite!

Avant de quitter ces lieux,
Sol natal de mes aïeux,
A toi, seigneur et Roi des cieux,
Ma sœur je confie!
O Roi des cieux, jette les yeux,
Protège Marguerite, Roi des cieux!

O sveta medaljo,
što sestra mi dade
da na dan boja
od smrti me
čuvaž, nosit ću te na grudima!

Prije nego što napustim ovo mjesto,
rodno tlo predaka mojih,
tebi, Gospode i Kralju nebeski,
povjeravam sestru svoju.
Od svakog zla ti je čuvaj,
uvijek je štiti.
Sestru svoju, tako dragu,
čuvaj od svih nesreća.
Oslobođen tužnih misli,
potražit ću slavu među neprijateljima.
Kao prvi i najhrabriji na bojnopolju,
borit ću se za svoju domovinu!
A ako me k sebi Bog pozove,
bdjet ću nad tobom vjerno,
o Margareta!

Prije nego što napustim ovo mjesto,
rodno tlo predaka mojih,
tebi, Gospode i Kralju nebeski,
povjeravam sestru svoju.
O, Kralju nebeski,
baci pogled i zaštititi Margaretu!

Salut, demeure chaste et pure, Faustova cavatina iz 3. čina

Quel trouble inconnu me pénètre?
Je sens l'amour s'emparer de mon être
O Marguerite! à tes pieds me voici!

Salut! demeure chaste et pure, où se devine
La présence d'une âme innocente et divine!
Que de richesse en cette pauvreté!
En ce réduit que de félicité! ...
O nature, c'est là que tu la fis si belle,
C'est là que cette enfant à grandi sous ton aile,
A dormi sous tes yeux!

Kakav me tajanstveni nemir obuzima?
Osjećam kako ljubav preplavljuje moje biće!
O, Margareto, evo me pred tobom!

Zdravo, čestiti i djevičanski dome...
gdje živi nevina i božanska duša!
Koliko bogatstva u tom siromaštvu!
Koliko sreće u tom skrovištu!
O, prirodo, ovdje si je stvorila tako lijepom!
Ovdje je to dijete spavalo u tvome krilu,
raslo pod tvojim pogledom.

Là que, de ton haleine enveloppant son âme,
 Tu fis avec amour épanouir la femme
 En cet ange des cieux!
 Salut! demeure chaste et pure, où se devine
 La présence d'une âme innocente et divine!

Ovdje ju je tvoj dah, obavivši njenu dušu,
 s puno ljubavi pretvorio u ženu,
 u ovog nebeskog anđela!
 Zdravo, čestiti i djevičanski dome...
 ...gdje živi nevina i božanska duša.

Faites-lui mes aveux, Siébelovi kupleti iz 3. čina

Faites-lui mes aveux,
 Portez mes vœux,
 Fleurs écloses près d'elle,
 Dites-lui qu'elle est belle,
 Que mon cœur nuit et jour
 Languit d'amour!
 Révélez à son âme
 Le secret de ma flamme!
 Qu'il s'exhale avec vous
 Parfums plus doux! ...
 Fanée!
 Ce sorcier que Dieu condamne
 M'a porté malheur!
 Je ne puis sans qu'elle se fane
 Toucher une fleur!
 Si je trempais mes doigts dans l'eau bénite!
 C'est là que chaque soir vient prier Marguerite!
 Voyons maintenant! voyons vite!
 Elles se fanent! ... Non! – Satan, je ris de toi!
 C'est en vous que j'ai foi;
 Parlez pour moi!
 Qu'elle puisse connaître
 L'émoi qu'elle a fait naître,
 Et dont mon cœur troublé
 N'a point parlé!
 Si l'amour l'effarouche,
 Que la fleur sur sa bouche
 Sache au moins déposer
 Un doux baiser!

Recite joj moj zavjet,
 prenesite joj moje želje!
 Cvjetovi procvali pokraj nje,
 recite joj da je lijepa,
 da moje srce danju i
 noću čezne od ljubavi!
 Otkrijte njezinoj duši
 tajnu moje čežnje,
 nek' udahne vaš
 opojni miris!
 Uvenulo...
 Jao, proklet bio onaj vrač,
 nesreću mi je donio!
 Čim dotaknem cvijet,
 on uvene!
 A da umočim prste u blagoslovljenu vodu?
 Tu Margareta svake večeri dolazi na molitvu.
 Da vidimo sada, pogledajmo brzo!
 Vene li? Ne! Sotono, smijem ti se u lice!
 U vas se ufam,
 zagovarajte me!
 Neka zna za osjećaje
 koje je pobudila,
 a o kojima moje zbunjeno
 srce nije progovorilo.
 Ako je ljubav uplašila,
 neka barem cvijet
 na njezine usne položi
 nježni poljubac.

O Dieu! que de bijoux... Ah! je ris de me voir si belle en ce miroir, Margaretina arija o nakitu iz 3. čina

O Dieu! que de bijoux! ... est-ce un rêve charmant
Qui m'éblouit, ou si je veille? ...
Mes yeux n'ont jamais vu de richesse pareille!

Si j'sais seulement
Me parer un moment
De ces pendants d'oreille! ...
Ah! voici justement,
Au fond de la cassette,
Un miroir! ... comment
N'être pas coquette?

Ah! je ris de me voir,
Si belle en ce miroir!
Est-ce toi, Marguerite?
Réponds-moi, réponds vite! –
Non! non! – ce n'est plus toi!
Non! non! – ce n'est plus ton visage!
C'est la fille d'un roi,
Qu'on salue au passage! –
Ah, s'il était ici! ...
S'il me voyait ainsi!
Comme une demoiselle,
Il me trouverait belle.
Achevons la métamorphose!
Il me tarde encor d'essayer
Le bracelet et le collier!

Dieu! c'est comme une main
qui sur mon bras se pose!
Ah! je ris de me voir
Si belle en ce miroir!
Est-ce toi, Marguerite?
Réponds-moi, réponds vite! –
Ah, s'il était ici! ...
S'il me voyait ainsi!
Comme une demoiselle,
Il me trouverait belle.
Marguerite, ce n'est plus toi,
Ce n'est plus ton visage,
Non! c'est la fille d'un roi,
Qu'on salue au passage.

Bože, koliko nakita! Sanjam li
ili sam budna?
Oči moje nikad nisu vidjele toliko bogatstva!

Kad bih samo na trenutak
smjela okititi se
ovim naušnicama!
Ah!
Na dnu kovčežica je
ogledalce!
Kako odoljeti?

Smiješim se samoj sebi,
tako lijepoj u ogledalu!
Jesi li to ti, Margaretto?
Odgovori mi, brzo mi odgovori!
Ne! To više nisi ti!
Ne, to više nije tvoje lice!
To je kći nekog kralja
kojoj se svi klanjaju!
Ah! Da je on tu,
da me sada vidi...
Kao dama,
bila bih mu lijepa!
Završimo preobrazbu...
Jedva čekam isprobati
ovu narukvicu i ogrlicu!

Bože, kao da su
za mene napravljene!
Smiješim se samoj sebi,
tako lijepoj u ogledalu!
Jesi li to ti, Margaretto?
Odgovori mi, brzo mi odgovori!
Ah! Da je on tu,
da me sada vidi...
Kao dama,
bila bih mu lijepa...
Margaretto, to više nisi ti!
To nije više tvoje lice!
Ne! To je kći nekog
kralja kojoj se klanjaju svi!

Il se fait tard... Laisse-moi, laisse-moi contempler ton visage, duet Margarete i Fausta iz 4. čina

MARGUERITE

Il se fait tard,...adieu!

FAUST

Quoi, je t'implore en vain,
Attends, laisse ma main s'oublier
dans la tienne!
Laisse-moi, laisse-moi contempler ton visage
Sous la pâle clarté
Dont l'astre de la nuit, comme dans un nuage,
Caresse ta beauté! ...

MARGUERITE

O silence! ô bonheur! ineffable mystère!
Enivrante langueur!
J'écoute ! Et je comprends cette voix solitaire
Qui chante dans mon cœur!
Laissez un peu, de grace! ...

FAUST

Qu'est-ce donc?

MARGUERITE

Un simple jeu!
Laissez un peu!

FAUST

Que dit ta bouche à voix basse?

MARGUERITE

Il m'aime! – Il ne m'aime pas! –
Il m'aime! – pas! – Il m'aime! – pas. –
Il m'aime.

FAUST

Oui! ... crois en cette fleur éclose
sous tes pas!
Qu'elle soit pour ton cœur l'oracle
du ciel même!
Il t'aime! ... comprends-tu ce mot sublime
et doux?
Aimer! porter en nous
Une ardeur toujours nouvelle!
Nous enivrer sans fin d'une joie éternelle!

MARGARETA

Kasno je, zbogom!

FAUST

Što? Zar uzalud te molim?
Čekaj! Ostavi svoju
ruku u mojoj.
Dopusti da gledam tvoje lice...
...pod blijedim svjetlom
noćne zvijezde što kao u oblaku
miluje tvoj lik.

MARGARETA

Oh, tišino! Oh, srečo! Neizreciva tajno!
Opojna ljubavna čežnja!
Slušam i razumijem taj osamljeni
glas što pjeva u mom srcu.
Pustite me malo, molim vas...

FAUST

Što je to?

MARGARETA

Samo igra.
Pustite, pustite me nakratko!

FAUST

Što šapću tvoja usta?

MARGARETA

Voli me, ne voli me...
Voli me, ne voli me...
Voli me!

FAUST

Da, vjeruj tom cvijetu rascvjetanom
pod tvojim nogama!
Neka on za tvoje srce bude
nebesko proročanstvo!
On te voli! Razumiješ li tu uzvišenu
i nježnu riječ?
Voljeti! Uvijek u sebi
nositi novu ljubavnu strast,
beskrajno se opijati vječnim veseljem!

FAUST ET MARGUERITE
Éternelle!

FAUST
O nuit d'amour! ... ciel radieux! ...
O douces flammes! ...
Le bonheur silencieux
Verse les cieux
Dans nos deux âmes!

MARGUERITE
Je veux t'aimer et te chérir! ...
Parle encore!
Je t'appartiens! ... je t'adore! ...
Pour toi je veux mourir! ...

FAUST
Marguerite! ...

MARGUERITE
Ah! ... partez! ...

FAUST
Cruelle!

MARGUERITE
Je chancelle!

FAUST
Me séparer de toi, cruelle!

MARGUERITE
Laissez-moi!
Ah, partez, oui, partez vite!
Je tremble! hélas! J'ai peur!
Ne brisez pas le cœur
De Marguerite!

FAUST
Tu veux que je te quitte!
Hélas! ... vois ma douleur!
Tu me brise le cœur.
O Marguerite!

MARGUERITE
Si je vous suis chère,
Par votre amour, par ces aveux

FAUST I MARGARETA
Vječnim...

FAUST
Oh, noći ljubavi, blistava nebesa...
Oh, slatki ljubavni žaru!
Tihu sreću
unesite
u naše dvije duše!

MARGARETA
Želim te ljubiti i milovati.
Još govori...
tebi pripadam! Obožavam te!
Za tebe umrijet ću ja!

FAUST
Margareto!

MARGARETA
Ah, idite!

FAUST
Okrutnice!

MARGARETA
Posrćem!

FAUST
Okrutnice! Od tebe se rastati!

MARGARETA
Idite!
Odmah me ostavite!
Drhtim, bojim se!
Nemojte slomiti
Margaretino srce...

FAUST
Zar želiš da te ostavim?
Smiluj se mojoj boli i mucij!
Margareto,
slamaš mi srce!

MARGARETA
Ako sam vam draga...
...zbog vaše ljubavi, zbog zavjeta

Que je devais taire,
 Cédez à ma prière! ...
 Cédez à mes vœux! ...
 Partez! partez! oui, partez vite!

FAUST

Divine pureté! ...
 Chaste innocence,
 Dont la puissance
 Triomphe de ma volonté! ...
 Jobéïs! ... Mais demain! ...

MARGUERITE

Oui demain! ... dès l'aurore! ...
 Demain! ... toujours! ...

FAUST

Un mot encore! ...
 Répète-moi ce doux aveu! ...
 Tu m'aimes! ...

MARGUERITE

Adieu! ...

FAUST

Félicité du ciel! ... Ah! ... fuyons!

koje nisam trebala izreći,
 popustite mojim molbama,
 udovoljite mojim željama.
 Idite! Drhtim! Bojim se!

FAUST

Božanska čistoća...
 ...bezgrešna nevinosti,
 vi svladavate
 moju volju!
 Pristajem, ali sutra...

MARGARETA

Da, sutra, već u zoru...
 zauvijek!

FAUST

Još jednu riječ...
 ponovi mi to milo priznanje!
 Voliš li me?

MARGARETA

Zbogom!

FAUST

Nebeska sreća! Ah, bježimo!

Vous qui faites l'endormie, Mefistova serenada iz 4. čina

Vous qui faites l'endormie
 N'entendez-vous pas,
 O Catherine, ma mie,
 Ma voix et mes pas? ...
 Ainsi ton galant t'appelle,
 Et ton cœur l'en croit! ...
 N'ouvre la porte, ma belle,
 Que la bague au doigt.

Catherine que j'adore,
 Pourquoi refuser
 A l'amant qui vous implore
 Un si doux baiser?
 Ainsi ton galant supplie
 Et ton cœur l'en croit! ...
 Ne donne un baiser, ma mie,
 Que la bague au doigt! ...

Vi što izgledate kao da spavate,
 zar ne čujete?
 O, Katarino moja draga,
 ne čujete li moj glas i korake moje?
 Tako te tvoj ljubljени zove,
 a tvoje mu srce vjeruje.
 Ne otvarajte vrata, ljepotice moja,
 bez prstena na ruci!

Katarino obožavana,
 zašto odbijate
 ljubavnika koji vam se zaklinje?
 Zašto odbijate nježan poljubac?
 Tako te tvoj dragi preklinje,
 a tvoje mu srce vjeruje.
 Ne dajte poljubac, prijateljice moja,
 bez prstena na ruci!

Ecoute-moi bien Marguerite, arija Valentina iz 4. čina

Écoute-moi bien, Marguerite:
Ce qui doit arriver arrive à l'heure dite!
La mort nous frappe quand il faut,
Et chacun obéit aux volontés d'en haut!
Toi! ... te voilà dans la mauvaise voie! ...
Tes blanches mains ne travailleront plus!
Tu renieras, pour vivre dans la joie,
Tous les devoirs et toutes les vertus! ...
Oses-tu bien encor,
Oses-tu misérable,
Garder ta chaîne d'or? ...
Va! ... la honte t'accable!
Le remords suit tes pas! ...
Mais enfin! ... l'heure sonne!
Meurs! ... et si Dieu te pardonne
Sois maudite ici-bas!

Marguerite
Sois maudite!
La mort t'attend sur ton grabat! ...
Moi, je meurs de ta main,
et je tombe en soldat!

Dobro me slušaj, Margareto!
Bit će što mora biti!
Smrt dođe po svakog od nas i
svatko podliježe volji s visina.
Ti! Ti si na lošem putu,
tvoje su bijele ruke zaprljane!
Odrekla si se, radi užitka,
dužnosti i vrline!
Zar se doista još usuđuješ,
Zar se usuđuješ, besramnice,
zadržati svoj zlatni lanac?
Odlazi, besramnice!
Neka grižnja prati svaki korak tvoj!
Kad dođe vrijeme...umrijet ćeš!
I ako ti Bog oprostí,
prokleta budi ovdje na zemlji!

Margareto...
Budi prokleta!
Smrt te čeka na bijednom ležaju.
Ja umirem od tvoje ruke
i ginem kao vojnik!

Oui, c'est toi que j'aime... Anges purs, anges radieux... Alerte, alerte, ou vous êtes perdus, finalni tercet Margarete, Fausta i Mefista iz 5. čina

MÉPHISTOPHÉLÈS
Le jour va luire. – On dresse l'échafaud.
Décide sans retard Marguerite à te suivre,

Le geôlier dort, – voici les clefs, il faut
Que ta main d'homme la délivre!

FAUST
Laisse-moi!

MÉPHISTOPHÉLÈS
Hâte-toi! – Moi, je veille au dehors!

FAUST
Mon cœur est pénétré d'épouvante! – O torture!
O source de regrets et d'éternels remords!
C'est elle! – La voici, la douce créature,

MEFISTO
Dan sviće... Postavlja se stratište.
Bez odgađanja nagovori Margaretu da te
slijedi.
Tamničar spava, evo ključeva...
Tvoja ljudska ruka neka je oslobodi.

FAUST
Ostavi nas!

MEFISTO
Požuri se! Ja ću vani stražariti...

FAUST
Srcem mi prolazi jeza! Kakva patnja!
Oh, izvore kajanja i vječne grižnje savjesti!
To je ona, evo je! Nježnog li stvorenja,

Jetée au fond d'une prison
 Comme une vile criminelle!
 Le désespoir égara sa raison! ...
 Son pauvre enfant,
 ô Dieu! ... tué par elle! ...
 Marguerite!

MARGUERITE

Ah! c'est la voix du bien aimé!
 A son appel mon cœur s'est ranimé.

FAUST

Marguerite!

MARGUERITE

Au milieu de vos élats de rire,
 Démons qui m'entourez,
 j'ai reconnu sa voix!

FAUST

Marguerite!

MARGUERITE

Sa main, sa douce main m'attire!
 Je suis libre, il est là, je l'entends, je le vois!
 Oui, c'est toi! je t'aime!
 Les fers, la mort même
 Ne me font plus peur,
 Tu m'as retrouvée,
 Me voilà sauvée!
 Cest toi, je suis sur ton cœur!

FAUST

Oui, c'est moi, je t'aime!
 Malgré l'effort même
 Du démon moqueur,
 Je t'ai retrouvée!
 Te voilà sauvée
 Viens, viens sur mon cœur!

MARGUERITE

Attends! ... voici la rue
 Où tu m'as vue,
 Pour la première fois! ...
 Où votre main osa presque effleurer
 mes doigts!

bačenog u ponor tamnice
 poput podlog zlikovca!
 Očaj joj je razum pomutio!
 Jadno dijete svoje... o, Bože!
 Jadno dijete svoje... ubila je!
 Margareto!

MARGARETA

Ah, to je glas mog ljubljenog!
 Na njegov poziv srce mi oživi!

FAUST

Margareto!

MARGARETA

Usred glasnog smijeha,
 demona što me okružuju,
 prepoznah njegov glas.

FAUST

Margareto!

MARGARETA

Njegova ruka, njegova me snažna ruka vuče!
 Slobodna sam! On je tu! Čujem ga! Vidim ga!
 Da, to si ti, ja te ljubim!
 Ni okova ni smrti
 više se ne bojim!
 Pronašao si me...
 spašena sam!
 To si ti, u tvom sam zagrljaju!

FAUST

Da, to sam ja, ja te ljubim!
 Pronašao sam te
 usprkos demonu...
 sada si spašena!
 To sam ja,
 dođi u moj zagrljaj!

MARGARETA

Čekaj!
 Evo ulice gdje si me
 prvi put vidio...
 ...gdje se tvoja ruka usudila dotaknuti
 moje prste.

»Ne permettez-vous pas, ma belle demoiselle. Qu'on vous offre le bras pour faire le chemin? Non, monsieur, je ne suis demoiselle ni belle, Et je n'ai pas besoin qu'on me donne la main.«

FAUST

Oui, mon cœur se souvient!
Mais suis-moi, l'heure passe!

MARGUERITE

Non! ... Reste encore! et que ton bras
Comme autrefois au mien s'enlace!

FAUST

Viens, viens, Marguerite!

MARGUERITE

Non!

FAUST

Viens! fuyons!

MARGUERITE

Non, reste encore!

FAUST

O ciel! Elle ne m'entend pas!

MÉPHISTOPHÈLES

Alerte! alerte! ou vous êtes perdus!
Si vous tardez encore je ne m'en mêle plus!

MARGUERITE

Le démon! le démon! –
Le vois-tu? ... là ... dans l'ombre
Fixant sur nous son œil de feu!
Que nous veut-il? – Chasse le du saint lieu!

MÉPHISTOPHÈLES

Quittons ce lieu sombre!
Le jour est levé
De leur pied sonore
J'entends nos chevaux frapper le pavé!
Viens! sauvons-la!
Peut-être il en est temps encore.

“Dopuštate li, lijepa mlada damo, da vam ponudim ruku za šetnju?”
“Ne, gospodine, nisam ni dama ni lijepa...”
“...i nitko mi ne treba nuditi ruku.”

FAUST

Da, moje se srce sjeća...
No dođi, vrijeme prolazi

MARGARETA

A evo i divnog vrta...mirisa mirte i ruža,
gdje si svaku večer dolazio skriven tamom.

FAUST

Dođi, Margareto!

MARGARETA

Ne!

FAUST

Dođi, bježimo!

MARGARETA

Ne! Ostani još!

FAUST

Nebesa! Ona me ne čuje!

MEFISTO

Požurite se, inače ste izgubljeni!
Ne odugovlačite, više vam neću moći pomoći!

MARGARETA

Demon! Vidiš li demona,
tu u tmini, kako
nas promatra vatrenim okom?
Što hoće od nas? Potjeraj ga s ovog svetog mjesta!

MEFISTO

Napustimo ovo tamno mjesto,
dan sviće.
Već čuje se
topot konja!
Dođi, spasimo je!
Možda još nije kasno.

MARGUERITE

Mon Dieu, protégez-moi!
Mon Dieu, je vous implore !

FAUST

Viens, fuyons!
Peut-être en est-il temps encore!

MARGUERITE

Anges purs, anges radieux,
Portez mon âme au sein des cieux!
Dieu juste, à toi je m'abandonne!
Dieu bon, je suis à toi, pardonne!

FAUST

Viens, suis-moi, je le veux!

MARGUERITE

Anges purs, anges radieux,
Portez mon âme au sein des cieux!

MÉPHISTOPHÉLÈS

Hâtons-nous! L'heure sonne!

FAUST

Viens! Suis-moi!

MARGUERITE

Dieu juste, à toi je m'abandonne!
Dieu bon, je suis à toi, pardonne!

FAUST

Viens, suis-moi, je le veux!
Viens! Quittons ces lieux!
Déjà le jour envahit les cieux!
Viens, c'est moi qui te l'ordonne!
Déjà le jour envahit les cieux!

MÉPHISTOPHÉLÈS

Hâtons-nous de quitter ces lieux!
Déjà le jour envahit les cieux!
Suis nos pas, ou je t'abandonne!
Hâtons-nous de quitter ces lieux!

MARGUERITE

Anges purs, anges radieux,
Portez mon âme au sein des cieux!

MARGARETA

Bože moj, zaštití me!
Preklinjem te!

FAUST

Dođi, bježimo!
Možda još nije kasno.

MARGARETA

Čisti anđeli, blistavi anđeli,
ponesite moju dušu na nebesa!
Bože pravedni, tebi se predajem!
Dobri Bože, tvoja sam, oprosti!

FAUST

Dođi, pođi sa mnom!

MARGARETA

Čisti anđeli, blistavi anđeli,
ponesite moju dušu na nebesa!

MEFISTO

Dan već obasjava nebo!

FAUST

Dođi, pođi sa mnom!

MARGARETA

Bože pravedni, tebi se predajem!
Dobri Bože, tvoja sam, oprosti!

FAUST

Dođi, slijedi me, ja tako hoću!
Dođi! Otiđimo odavde!
Dan već zaposjeda nebo!
Dođi, to ti zapovijedam!
Dan već zaposjeda nebo!

MEFISTO

Otiđimo odavde što prije!
Dan već zaposjeda nebo!
Slijedi nas ili te napuštam!
Otiđimo odavde što prije!

MARGARETA

Čisti anđeli, blistavi anđeli,
ponesite moju dušu na nebesa!

FAUST

Marguerite!

MARGUERITE

Pourquoi ce regard menaçant?

FAUST

Marguerite!

MARGUERITE

Pourquoi ces mains rouges de sang?

Va! ...tu me fais horreur!

FAUST

Ah!

MÉPHISTOPHÉLÈS

Jugée!

FAUST

Margareto!

MARGARETA

Čemu taj prijeteći pogled?

FAUST

Margareto!

MARGARETA

Čemu te krvave ruke?

Odlazi! Grozim te se!

FAUST

Ah!

MEFISTO

Osuđena!

Gaetano Donizetti:

Per questa fiamma indómíta, arija Giovanne iz 2. čina opere Anna Bolena

Libreto: Felice Romani

Ah! non è spento...

Ei mi consuma il core!

Per questa fiamma indomita

Alla virtù profonda

per quegli amari spasimi,

pel pianto che mi costa...

odi la mia preghiera...

Anna per me non pera...

innanzi al cielo e agli uomini

rea non mi far di più.

Ah, nije zgasla...

Ona mi srce mori!

Tako ti ustrajnog plama

Spram moje duboke kreposti,

tako ti gorkih muka

i suza kojih me stoji...

čuj moju molbu...

Nemoj da Anna umre zbog mene...

pred Bogom i pred ljudima

ne uvećavaj moju krivnju.

Wolfgang Amadeus Mozart: *Don Ottavio, son morta! ... Or sai, chi l'onore, recitativ i arija Donne Anne iz 1. čina opere Don Giovanni*

Libreto: Lorenzo da Ponte

DONNA ANNA

Don Ottavio, son morta!

OTTAVIO OTTAVIO

Cosa è stato?

DONNA ANNA

Don Ottavio, umirem!

DON OTTAVIO

Što je bilo?

DONNA ANNA
Per pietà, soccorretemi!

DON OTTAVIO
Mio bene, fate coraggio!

DONNA ANNA
O dei! Quegli è il carnefice del padre mio!

DON OTTAVIO
Che dite?

DONNA ANNA
Non dubitate più!
Gli ultimi accenti che
l'empio proferì,
tutta la voce richiamar nel cor mio
di quell'indegno
che nel mio appartamento...

DON OTTAVIO
O ciel! Possibile che sotto il sacro
manto d'amicizia...? Ma come fu?
Narratemi lo strano avvenimento

DONNA ANNA
Era già alquanto avanzata la notte quando
nelle mie stanze, ove soletta mi trovai
per sventura, entrar io vidi, in un mantello
avvolto, un uom che al primo istante
avea preso per voi, ma riconobbi poi
che un inganno era il mio!

DON OTTAVIO
Stelle! Seguite.

DONNA ANNA
Tacito a me s'appressa
e mi vuole abbracciar:
sciogliermi cerco,
ei più mi stringe;
grido! non viene alcun;
con una mano
cerca d'impedire la voce,
e coll'altra

DONNA ANNA
Preklinjem vas, pomozite mi!

DON OTTAVIO
Dušo moja, budite hrabri!

DONNA ANNA
O bozi! On je ubojica mojega oca!

DON OTTAVIO
Što to govorite?

DONNA ANNA
U to više ne sumnjajte!
Posljednje riječi što ih
bezbožnik izusti
u mom su srcu prizvale glas
nedostojne hulje
što u mojemu stanu...

DON OTTAVIO
O, mili Bože! Zar je moguće da pod svetim
plaštom prijateljstva...? Pa kako se to zbililo?
Ispričajte mi taj čudni događaj.

DONNA ANNA
Već je bila poodmakla noć kad spazih kako
u moje odaje, gdje sam se na nesreću
zatekla sama, zamotan u ogrtač,
ulazi muškarac, kojeg sam u prvi tren
s vama zamijenila, no zatim uvidjeh
da sam se prevarila!

DON OTTAVIO
Blagi Bože! Nastavite.

DONNA ANNA
Šutke mi prilazi
i zagrlit me hoće:
otrgnut se htjedoh,
on me čvršće steže.
Viknem! Ne dođe nitko;
jednom rukom
nastoji prigušit glas,
a drugom me

m'afferra stretta così,
che già mi credo vinta.

DON OTTAVIO
Perfido! e alfin?

DONNA ANNA
Alfine il duol,
l'orror dell'infame attentato
accrebbe sì la lena mia;
che a forza di svincolarmi,
torcermi e piegarmi,
da lui mi sciolsi.

DON OTTAVIO
Ohimé, respiro!

DONNA ANNA
Allora rinforzo i stridi miei,
chiamo soccorso;
fugge il fellon;
arditamente il seguò fin
nella strada per fermarlo,
e sono assalitrice da assalita!
Il padre v'accorre, vuol conoscerlo,
e l'indegno che del povero
vecchio era più forte,
compì il misfatto suo
col dargli morte.

Or sai chi l'onore
rapire a me volse,
chi fu il traditore
che il padre mi tolse.
Vendetta ti chieggiò,
la chiede il tuo cor.
Rammenta la piaga
del misero seno,
rimira di sangue
coperto il terreno,
se l'ira in te langue
d'un giusto furor.

dži tako me stiščući,
da već se svladanom smatram.

DON OTTAVIO
Nitkov! I na koncu?

DONNA ANNA
Na koncu od boli,
od groze pred sramnim nasrtajem
prikupim snagu;
pa mu se, vrpoljeći se,
kriveći se i svijajući,
napokon otmem.

DON OTTAVIO
Uh, odahnuo sam!

DONNA ANNA
Tad stanem glasnije vrištat,
pozivat upomoć;
pokvarenjak bježi;
smiono ga slijedim sve
do ulice da ga zaustavim,
pa, napadnuta, napadat stanem!
Otac dohita, hoće da vidi tko je,
a podmuklica, koji je od jasnoga
starca bio jači,
počini zlodjelo
zadavši mu smrt.

Sad znaš tko mi čast
ukrasti htjede,
tko izdajica bješe
što mi oduze oca.
Osvetu od tebe ištem,
ište je tvoje srce.
Sjeti se kakvu ranu
zadobi bijedna grud,
pogledaj krvlju
zaliveno tlo,
ako u tebi zamre
pravedna bijesa žar.

Giuseppe Verdi: *Il lacerato spirito*, romanca Fiesca iz prologa opere *Simon Boccanegra*

Libreto: Francesco Maria Piave

A te l'estremo addio, palagio altero,
 Freddo sepolcro dell'angiolo mio! ...
 Né a proteggerti io valsi!... Oh maledetto!...
 E tu, Vergin, soffristi
 Rapita a lei la virginal corona?...
 Ma che dissi!... deliro!... ah mi perdona!
 Il lacerato spirito
 Del misero vegliardo
 Di più crudele spasimo
 Era segnato al dardo. –
 Il serto a lei de' martiri
 Pietoso il cielo diè...
 Resa al fulgor degli angeli,
 Prega, Maria, per me.

Zbogom posljednji put, ohola palačo,
 hladni grobe mojega anđela! ...
 Nisam te znao zaštititi!... Oh, prokletniče!...
 Zar si ti, Djevice, dopustila
 da joj otmu krunu djevičanstva?...
 No što to rekoh!... Buncam!... Ah, oprosti mi!
 Razdrti duh
 bijednoga starca
 metom bje strijele
 još okrutnijeg jada. –
 Vijenac joj mučenika
 milosrdno nebo dade...
 Vraćena u sjaj anđela,
 moli, Marijo, za me.

Giuseppe Verdi: *Credo in un Dio crudel*, arija Jaga iz 2. čina opere *Otello*

Libreto: Arrigo Boito

Ti spinge il tuo dimone,
 e il tuo dimon son io.
 E me trascina il mio, nel quale io credo,
 inesorato Iddio.
 Credo in un Dio crudel che m'ha creato
 simile a sé e che nell'ira io nomo.
 Dalla viltà d'un germe o d'un atòmo
 vile son nato.
 Son scellerato
 perché son uomo;
 e sento il fango originario in me.
 Sì! questa è la mia fé!
 Credo con fermo cuor, siccome crede
 la vedovella al tempio,
 che il mal ch'io penso e che da me procede,
 per il mio destino adempio.
 Credo che il giusto è un istrion beffardo,
 e nel viso e nel cuor,
 che tutto è in lui bugiardo:

Goni te tvoj zloduh
 i taj sam zloduh ja.
 A mene vuče neumoljivi Bog
 u kojega vjerujem.
 Vjerujem u okrutnoga Boga koji me stvori
 na svoju sliku i kojega u srdžbi imenujem
 Iz klice sam se podlosti.
 ili iz podle čestice rodio.
 Zlikovac sam
 jer sam čovjek;
 i u sebi osjećam iskonski kal.
 Jest! To je moja vjera!
 Vjerujem iz dna duše, kao što vjeruje
 udovica u hramu,
 da zlo što ga smišljam i što ga širim
 činim jer mi je tako suđeno.
 Vjerujem da pavednik posmjehljivo glumi
 i licem i u srcu,
 da je u njega sve lažno:

lagrima, bacio, sguardo,
sacrificio ed onor.
E credo l'uom gioco d'iniqua sorte
dal germe della culla
al verme dell'avel.
Vien dopo tanta irrisione la Morte.
E poi? E poi? La Morte è' il Nulla.
È vecchia fola il Ciel.

suza, poljubac, pogled,
žrtva i čast.
I vjerujem da se čovjekom opaka kob igra
počevši od kolijevke
pa sve do crva u grobu.
Nakon sve te poruge dođe Smrt.
A tad? A tad? Smrt je Ništavilo.
Nebo je pusta priča.

Giacomo Puccini: *Nessun dorma* arija Kalafa iz 3. čina opere *Turandot*

Libreto: Giuseppe Adami i Renato Simoni

Nessun dorma! Nessun dorma!
Tu pure, o Principessa,
nella tua fredda stanza guardi le stelle
che tremano d'amore e di speranza...
Ma il mio mistero è chiuso in me,
il nome mio nessun saprà!
No, no, sulla tua bocca lo dirò,
quando la luce splenderà...
Ed il mio bacio scioglierà
il silenzio che ti fa mia.
Il nome suo nessun saprà...
E noi dovrem, ahimè, morir, morir!
Dilegua, o notte! Tramontate, stelle!
All'alba vincerò! Vincerò!

Nek' nitko ne spava! Nek' nitko ne spava!
I ti, careva kćeri,
u hladnoj odaji gledaš zvijezde
što trepere ljubavlju i nadom...
No svoju tajnu krijem u sebi,
nitko mi neće doznat ime!
Ne, ne, kazat ću ga na tvojim usnama,
kad zasja svjetlo...
Tad će moj poljubac
raskinut šutnju i učinit te mojom.
Nitko mi neće doznat ime...
I morat ćemo, jao, mrijeti, mrijeti!
Nestani, o noći! Zađite, zvijezde!
U zoru ću pobijediti! Pobijediti!

Gioachino Rossini:

Nacqui all'affanno e al pianto*, arija Angeline iz 2. čina opere *Pepeljuga

Libreto: Jacopo Ferretti

Nacqui all'affanno e al pianto,
Soffrii tacendo il core;
Ma per soave incanto
Dell'età mia nel fiore,
Come un baleno rapido
La sorte mia, la sorte mia cangiò.

No, no! tergete il ciglio:
Perché tremar, perché?
A questo sen volate,

Rodih se da trpim i plačem,
srce se napatilo šutke;
al' nježnom čarolijom
moje procvale dobi,
kao gromom ošinuta
sudbina mi se, sudbina mi se promijeni.

Ne, ne! Otrite oko:
zašto drščete, zašto?
U naručje mi pohrlite,

Figlia, sorella, amica,
 Tutto, tutto, tutto, tutto trovate in me.
 Padre, sposo, amico, oh istante!

Non più mesta accanto al fuoco
 Starò sola a gorgheggiar, no!
 Ah fu un lampo, un sogno, un gioco
 Il mio lungo palpitar.

kćer, sestru, prijateljicu,
 sve, sve, sve, sve ćete u meni naći.
 Oče, supruže, prijatelju, oh kakva li trenaj!

Više neću turobno uz vatru
 gugutati sama, ne!
 Ah, tek bljesak, san, igra bje
 moja dugotrajna čežnja.

Gioachino Rossini: *La calunnia*, arija Don Basilija iz 1. čina opere *Seviljski brijak*

Libreto: Cesare Sterbini

La calunnia è un venticello,
 un'auretta assai gentile
 che insensibile, sottile,
 leggermente, dolcemente
 incomincia a sussurrar.
 Piano piano, terra terra,
 sottovoce, sibilando,
 va scorrendo, va ronzando;
 nelle orecchie della gente
 s'introduce destramente
 e le teste ed i cervelli
 fa stordire e fa gonfiar.
 Dalla bocca fuori uscendo
 lo schiamazzo va crescendo
 prende forza a poco a poco,
 vola già di loco in loco;
 sembra il tuono, la tempesta
 che nel sen della foresta
 va fischiando, brontolando
 e ti fa d'orror gelar.
 Alla fin trabocca e scoppia,
 si propaga, si raddoppia
 e produce un'esplosione
 come un colpo di cannone,
 un tremuoto, un temporale,
 un tumulto generale,
 che fa l'aria rimbombar.
 E il meschino calunniato,
 avvilito, calpestato,
 sotto il pubblico flagello
 per gran sorte ha crear.

Kleveta je povjetarac,
 vrlo blag i mio ćuh
 što neosjetno, neprimjetno,
 lagano, potmulo
 stane šaputati.
 Polako i ploštimice,
 ispod glasa, piskutajući,
 stalno teče, stalno zuji;
 ljudima se spretno
 u uši uvuče
 pa glave im i mozgove
 omami i ispuni.
 Dok iz usta van izlazi
 bruji sve to glasnije,
 pa pomalo bude jači,
 i već leti tamo-amo;
 kao grom je il' oluja
 koja iz dubine šume
 zavija i reži tako
 da se lediš od užasa.
 Na koncu nabuja i bukne,
 proširi se, udvostruči,
 izazove takav prasak
 kao da iz topa puca,
 kao potres, ko nevrjeme,
 opći metež,
 od kojega zrak odzvanja.
 A jadnik oklevetani,
 ponižen i pregažen,
 u javnosti osramoćen
 nema kamo do da crkne.

Umberto Giordano:

Nemico della patria, Gérardov monolog iz 3. čina opere Andrea Chénier

Libreto: Luigi Illica

Nemico della Patria?!
È vecchia fiaba che beatamente
ancor la beve il popolo.
Nato a Costantinopoli? Straniero!
Studiò a Saint Cyr? Soldato!
Traditore! Di Dumouriez un complice!
E poeta? Sovvertitor di cuori
e di costumi!
Un di mèra di gioia
passar fra gli odi e le vendette,
puro, innocente e forte.
Gigante mi credea ...
Son sempre un servo!
Ho mutato padrone.
Un servo obbediente di violenta passione!
Ah, peggio! Uccido e tremo,
e mentre uccido io piango!
Io della Redentrica figlio,
pel primo ho udito il grido suo
pel mondo ed ho al suo il mio grido
unito... Or smarrita ho la fede
nel sognato destino?
Com'èra irradiato di gloria
il mio cammino!
La coscienza nei cuor
ridestar delle genti,
raccogliere le lagrime
dei vinti e sofferenti,
fare del mondo un Pantheon,
gli uomini in dii mutare
e in un sol bacio,
e in un sol bacio e abbraccio
tutte le genti amar!

Neprijatelj Domovine?!
Toj staroj bajci narod
još uvijek blaženo nasjeda.
U Istanbulu rođen? Tuđinac!
Učio u Saint-Cyru? Vojnik!
Izdajica! Dumouriezov ortak!
I pjesnik? Gazitelj srdaca
i običaja!
Nekoć sam radosno
kročio sred mržnje i osvete,
čist, nedužan i jak.
Gorostasom se smatrah...
No i dalje sam sluga!
Promijenio sam gospodara.
Sluga sam pokoran žestokoj strasti!
Ah, još gore! Ubijam i drščem,
i dok ubijam, ja plačem!
Ja, sin iskupiteljske Revolucije,
prvi sam čuo njezin povik
po svijetu i s njezinim svoj povik
združio... Je li mi sad ponestalo vjere
u sanjanu sudbinu?
Kakva je slava obasjavala
moj put!
Buditi svijest
u srcima ljudi,
skupljati suze
poraženih i napaćenih,
svijet pretvoriti u Panteon,
ljude u bogove
i jednim jedinim poljupcem,
i jednim jedinim poljupcem i zagrljajem
voljeti sve narode!

Alfredo Catalani: *Ebben, ne andrò lontana*, arija Wally iz 1. čina opere *La Wally*

Libreto: Luigi Illica

Ebben? Ne andrò lontana,
Come va l'eco della pia campana ...
Là, fra la neve bianca!
Là fra le nubi d'or!
Laddove la speranza, la speranza,
È rimpianto, è rimpianto, è dolor!
O della madre mia casa gioconda,
La Wally ne andrò da te,
da te lontana assai,
E forse a te,
e forse a te non farà mai più ritorno,
Né più la rivedrai!
Mai più ... mai più ...
Ne andrò sola e lontana
Come l'eco della pia campana,
Là, tra la neve bianca!
N'andrò, n'andrò sola e lontana ...
E fra le nubi d'or!

Tako, dakle? Otići ću daleko,
kao što odlazi jeka pobožnog zvona...
Onamo, kroz bijeli snijeg!
Onamo, među zlatne oblake!
Gdje je nada, nada,
žaljenje, žaljenje, bol!
O vedra kućo moje majke,
Wally će poći od tebe,
od tebe jako daleko,
i možda ti se,
i možda ti se nikad neće vratiti,
I više je nećeš vidjeti!
Nikad više... nikad više...
Otići ću sama, daleko
kao jeka pobožnoga zvona,
onamo, kroz bijeli snijeg!
Otići ću, otići ću, sama, daleko...
I među zlatne oblake!

Nakladnik: Koncertna dvorana Vatroslava Lisinskog

Za nakladnika: Dražen Sirišević, ravnatelj

Producentica programa: Ana Boltužić

Urednica: Ana Boltužić

Autrica teksta: Zrinka Matic

Prevoditeljice: Eugenia Medić (francuski jezik), Morana Čale (talijanski jezik)

Lektorica: Rosanda Tometić

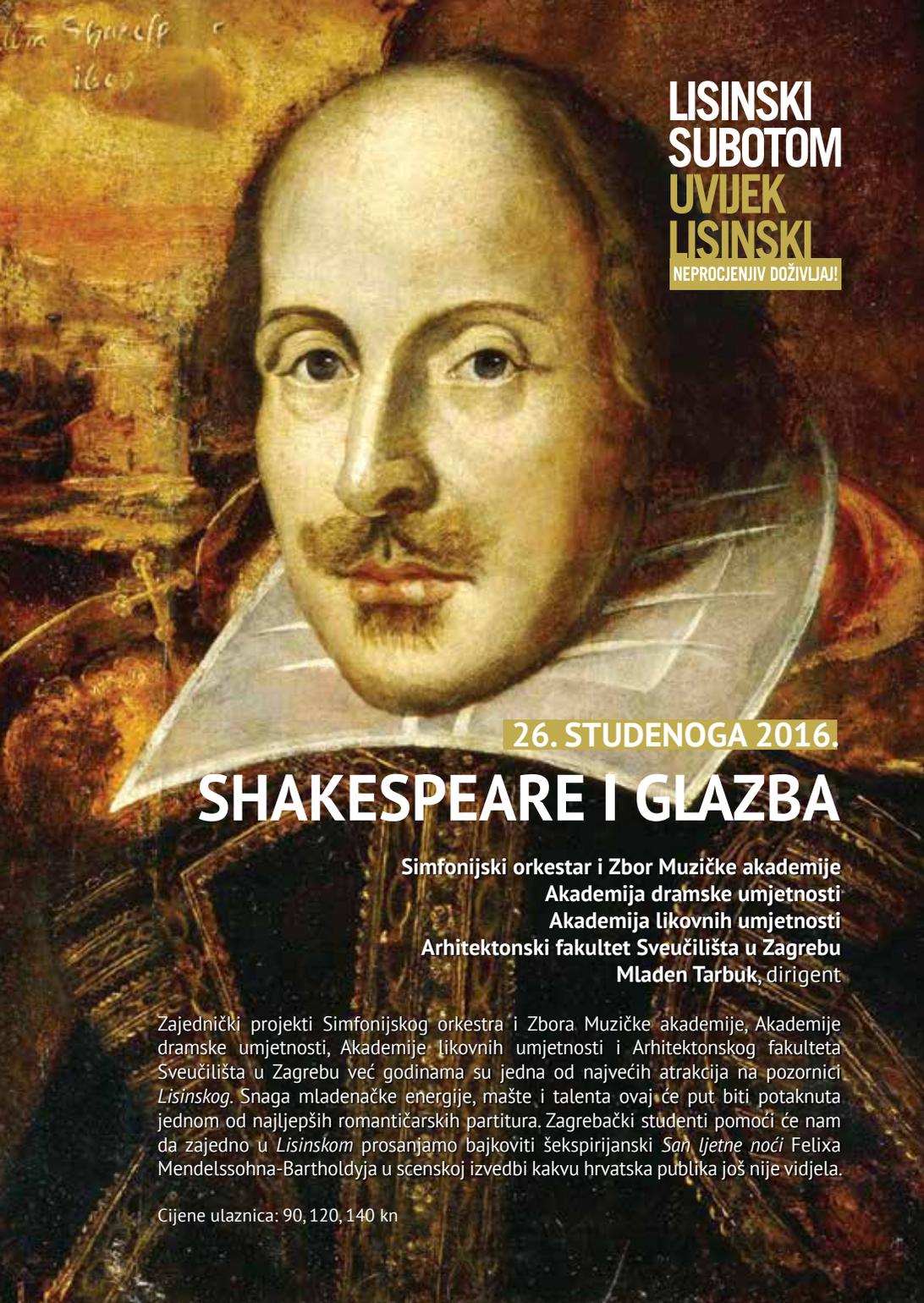
Oblikovanje i grafička priprema: Marija Korotaj

Tisak: Intergrafika TTŽ d. o. o., Zagreb

Naklada: 300 primjeraka

Cijena: 20 kuna

www.lisinski.hr

A detailed oil painting of William Shakespeare's face, showing him with a mustache and goatee, wearing a white ruff collar. The background is dark and textured. In the top left corner, there is faint handwritten text: "William Shakespeare" and "1609".

**LISINSKI
SUBOTOM
UVJEK
LISINSKI**
NEPROCENJIV DOŽIVLJAJ!

26. STUDENOGA 2016.

SHAKESPEARE I GLAZBA

Simfonijski orkestar i Zbor Muzičke akademije
Akademija dramske umjetnosti
Akademija likovnih umjetnosti
Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
Mladen Tarbuk, dirigent

Zajednički projekti Simfonijskog orkestra i Zbora Muzičke akademije, Akademije dramske umjetnosti, Akademije likovnih umjetnosti i Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu već godinama su jedna od najvećih atrakcija na pozornici *Lisinskog*. Snaga mladenačke energije, mašte i talenta ovaj će put biti potaknuta jednom od najljepših romantičarskih partitura. Zagrebački studenti pomoći će nam da zajedno u *Lisinskom* prosanjamo bajkoviti šekspirijanski *San ljetne noći* Felixa Mendelssohna-Bartholdyja u scenskoj izvedbi kakvu hrvatska publika još nije vidjela.

Cijene ulaznica: 90, 120, 140 kn

LISINSKI
ARIOSO
GLAS ZA
LISINSKI
NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!

3. PROSINCA 2016.

MARINA REBEKA

sopran

Simfonijski orkestar Hrvatske radiotelevizije
Michael Balke, dirigent

Najveće svjetske operne pozornice Milana, Beča, New Yorka, Münchena, Salzburga, Londona i Verone i dirigentska imena kao što su Zubin Mehta, Riccardo Muti, Antonio Pappano i Fabio Luisi – s takvim, najboljim mogućim preporukama pred publiku *Lisinskog* dolazi letonska sopranistica Marina Rebeka. Njezina blistava karijera nije stvar prošlosti, ona se događa upravo sada, kad još jedna velika operna diva s Baltika dolazi i pred zagrebačku publiku. Uz Simfonijski orkestar Hrvatske radiotelevizije Marina Rebeka podastrijet će najljepše biserje iz svojega bogatog repertoara koji obuhvaća stoljeća i epohe: od Händela preko Mozarta, Rossinija, Donizettija, Verdija i Čajkovskog do Stravinskog.

Cijene ulaznica: 190, 210, 230 kn

LISINSKI ARISO GLAS ZA LISINSKI

NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ!

CROATIA OSIGURANJE
osiguranje.hr

GRAD ZAGREB

*Zagreb
moj grad*

KONCERTNA DVORANA CONCERT HALL

LISINSKI

NEPROCJENJIV DOŽIVLJAJ INVALUABLE EXPERIENCE